

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTA KANCELEJA

PUBLISKAIS DARBĪBAS PĀRSKATS

2023. GADA 8. JŪLIJS – 2023. GADA 31. DECEMBRIS

SATURS

1. Valsts prezidenta kancelejas darbības vispārīgs raksturojums	4
2. Valsts prezidenta ievēlēšana un stāšanās amatā	8
3. Valsts prezidenta vadlīnijas valdības veidošanā	12
4. Valsts prezidenta darbība valsts drošības stiprināšanas jomā	14
4.1. Militārā drošība un sadarbība ar sabiedroto spēkiem	14
4.2. Iekšējā drošība	15
4.3. Nacionālā drošība	15
5. Valsts prezidenta darbība ārlietu jomā	17
5.1. Ārvalstu vizītes	17
5.2. Ārvalstu amatpersonu vizītes Latvijā	19
5.3. Latvijas kandidatūra ANO Drošības padomē	20
5.4. Vēstnieku akreditācijas	20
5.5. "Lielais ārpolitikas piecinieks"	21
6. Valsts prezidenta darbība likumdošanas jomā	22
6.1. Valsts prezidenta likumdošanas iniciatīvas	22
6.2. Valsts prezidenta otrreizējās caurlūkošanas lūgumi	24
6.3. Valsts prezidenta viedoklis būtiskos likumdošanas jautājumos	24
6.4. Likumu izsludināšana	25
7. Valsts prezidenta darbība iekšpolitikas jomā	26
7.1. Politikas plānošana un sadarbības organizēšana	26
7.2. Tautsaimniecības attīstība un valsts konkurētspējas veicināšana	28
7.3. Darba vizītes Latvijas novados un sadarbība ar pašvaldībām	30
7.4. Izglītība un zinātne	31
7.5. Veselības aprūpe	33
8. Valsts prezidenta darbība saliedētas, vienlīdzīgas un iekļaujošas sabiedrības veicināšanas jomā	34
9. Sociālais dialogs un NVO	36
10. Jauniešu līdzdalība	37
11. Tiesneša zvēresta (svinīgā solījuma) pieņemšana	39
12. Augstākie valsts apbalvojumi un Valsts prezidenta apbalvojumi	40
13. Apžēlošanas tiesības izmantošana	42
14. Komisijas, padomes un ekspertu grupas	43
14.1. Valsts konkurētspējas komisija	43
14.2. Valsts Heraldikas komisija	45
14.3. Delegētā pārstāvniecība	45
(Valsts prezidenta kancelejas dalība nozīmīgās darba grupās)	

SATURS

15. Rīgas pils atvēršana Latvijas sabiedrībai un ārvalstu viesiem	47
16. Komunikācija ar sabiedrību	48
16.1. Korespondence	48
16.2. Sabiedrības informēšana publiskajā telpā	49
16.3. Tikšanās ar iedzīvotājiem darba vizīšu laikā Latvijas novados	51
17. Patronāžas un sabiedriskās aktivitātes	52
17.1. Valsts prezidenta patronāžas	52
17.1.1. Liepāja – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027. gadā	52
17.1.2. Latvijas skauti un gaidas	52
17.1.3. Valsts prezidenta balvas izcīņa vieglatlētikā	53
17.1.4. Valstiskuma balva	53
17.2. XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki	53
17.3. Mūzika Rīgas pilī	54
17.4. Sabiedriskās aktivitātes	54
18. Valsts prezidenta kancelejas darbs	57
18.1. Valsts prezidenta kancelejas personāls	57
18.2. Finansējums un tā izlietojums	59
19. Valsts prezidenta kancelejas būtiskākie darbības virzieni 2024. gadā	60

1. VALSTS PREZIDENTA KANCELEJAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Valsts prezidenta institūcija ir viena no Latvijas Republikas Satversmē noteiktajām valsts varas konstitucionālajām institūcijām, kas īsteno valsts galvas funkciju Latvijas konstitucionālajā iekārtā.

Valsts prezidentam ir piešķirta līdzsvarojošā vara. Valsts prezidents kā valsts augstākā amatpersona iekšpolitiski un ārpolitiski reprezentē Latviju un īsteno valsts augstāko pārstāvniecību. Valsts prezidentam piešķirtās pilnvaras nodrošina viņa līdzdalību likumdošanas, izpildvaras un tiesu varas jautājumu izlemšanā. Valsts prezidents ir valsts bruņoto spēku augstākais vadonis, vada Nacionālo drošības padomi. Valsts prezidentam ir piešķirta arī personu apžēlošanas tiesība un pienākumi saistībā ar valsts augstāko apbalvojumu piešķiršanu.

Valsts prezidenta kanceleja ir patstāvīga institūcija, kas izveidota, lai nodrošinātu Valsts prezidenta darbību un Satversmē, likumā "Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" un citos likumos paredzēto funkciju izpildi.

08.07.-31.12.2023.
FOTOGRAFĪJĀS

Lai redzētu vairāk fotogrāfiju no norises, klikšķiniet, lūdzu, uz attēla!

08.07.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs dod Valsts prezidenta svinīgo solījumu

08.07.2023.

Svinīgā pieņemšana Rīgas pilī par godu Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča inaugurācijai

09.07.2023.

Uzruna XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku noslēguma koncertā "Kopā Augšup"

10.07.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča pirmā ārvalstu vizīte Igaunijas Republikā

18.07.2023.

Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba un Kanādas bruņoto spēku pavēlniecības Latvijā štāba apmeklējums

19.07.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs Viļņā tiekas ar Lietuvas prezidentu Gitanu Nausēdu

21.07.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs pirmajā reģionālajā vizītē apmeklē Krāslavas novadu

24.07.2023.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes 5. un 2. daļas apmeklējums

27.07.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs pasniedz akreditācijas vēstules Latvijas Republikas ārkārtējiem un pilnvarotajiem vēstniekiem ārvalstīs

02.08.2023.

Tikšanās ar Ukrainas karavīru bērniem, kuri piedalās Valsts aizsardzības un patriotisma fonda "Namejs" rīkotajā vasaras nometnē Latvijā

04.08.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča vizīte Valmieras novadā

08.08.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs apmeklē Latvijas austrumu robežu un Valsts robežsardzes struktūrvienības

08.07.-31.12.2023.
FOTOGRAFĪJĀS

Lai redzētu vairāk fotogrāfiju no norises, klikšķiniet, lūdzu, uz attēla!

08.08.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs klātienē apmeklē negaisa skartās vietas Dobeles novadā

09.08.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs apmeklē Valsts policiju

10.08.2023.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs uzņemas Liepājas – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gada patronāžas pienākumus

11.08.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča vizīte Dienvidkurzemes novadā

14.08.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča tikšanās ar Latvijas vīriešu basketbola izlasi

21.08.2023.

Valsts prezidents Valstiskuma balvu pasniedz mecenātam un sabiedriskajam darbiniekam Vilim Vītolam

25.08.2023.

Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas apmeklējums un tikšanās ar slimnīcas valdi un personālu

28.08.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dalība izglītības darbinieku konferences "Eiropas Savienība – mūsu ikdienā un mācību stundā" atklāšanā

01.09.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dalība Zinību dienas svinīgajā pasākumā Jūrmalas Pumpuru vidusskolā

09.09.2023.

Skautu un gaidu vadītāju nometnes "Būsim modri" apmeklējums

14.09.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča vizīte Jelgavas valstspilsētā

15.09.2023.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dalība Ministru kabineta svinīgajā sēdē

08.07.-31.12.2023.
FOTOGRAFĪJĀS

Lai redzētu vairāk fotogrāfiju no norises, klikšķiniet, lūdzu, uz attēla!

20.09.2023.
Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča uzruna ANO Ģenerālās asamblejas 78. sesijā Ņujorkā

25.09.2023.
Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs tiekas ar Vācijas Federālo prezidentu Dr. Franku Valteru Šteinmeieru

04.10.2023.
Valsts prezidents izveido Valsts konkurētspējas komisiju

08.10.2023.
Latvijas Tautas frontes 35. gadadienas svinīgais pasākums "No Atmosd līdz Atmosdai. Latvijas Tautas fronte 35"

12.10.2023.
Ādažu militārās bāzes apmeklējums

09.11.2023.
Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dalība pieņemšanā par godu Latvijas kandidatūras izvirzīšanai ANO Drošības padomē 2026.-2027. gadā

11.11.2023.
Nacionālo bruņoto spēku svinīgā Godasardzes maiņas ceremonija pie Rīgas pils

16.11.2023.
Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča tikšanās ar NATO ģenerālsekretāru Jensu Stoltenbergu

18.11.2023.
Valsts prezidenta uzruna Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai veltītajā svētku koncertā Latvijas Nacionālajā teātrī

19.11.2023.
Tikšanās ar "Hamās" gūstekņu radniekiem darba vizītē Tuvo Austrumu reģionā.

24.11.2023.
Darba vizītē Ukrainā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs tiekas ar Ukrainas prezidentu Volodimiru Zelenski

04.12.2023.
Brigādes ģenerāļa dienesta pakāpes pasniegšanas ceremonija pulkvedim Kasparam Pudānam

07.12.2023.
Tikšanās Rīgas pilī ar Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai veltītā skolēnu radošo darbu konkursa dalībniekiem

09.12.2023.
Koncerts "Mūzika Rīgas pilī. Raimonds Pauls. Andris Keišs"

15.12.2023.
Rīgas 4. pirmsskolas izglītības iestādes "Avotiņš" grupiņas "Odziņas" apmeklējums

20.12.2023.
Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča tikšanās ar Ministru prezidenti Eviku Siliņu

2. VALSTS PREZIDENTA IEVĒLĒŠANA UN STĀŠANĀS AMATĀ

2023. gada 31. maijā, tuvojoties Valsts prezidenta Egila Levita (2019–2023) pilnvaru laika beigām, notika Valsts prezidenta vēlēšanas. Tajās par Valsts prezidentu Saeima ievēlēja ilggadējo ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču. Valsts prezidenta pienākumus Edgars Rinkēvičs sāka pildīt 2023. gada 8. jūlijā, Saeimas ārkārtas sesijas sēdē dodot Valsts prezidenta svinīgo solījumu un uzrunājot Latvijas sabiedrību. Pēc solījuma došanas saskaņā ar Valsts apbalvojumu likumu Valsts prezidentam tika pasniegti valsts augstākie apbalvojumi. Simboliskā ceremonijā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs no Egila Levita saņēma Rīgas pils atslēgu un Valsts prezidenta standartu. Par godu Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča inaugurācijai Rīgas pilī tika rīkota svinīgā pieņemšana.

VALSTS PREZIDENTA EDGARA RINKĒVIČA RUNA SAEIMĀ 2023. GADA 8. JŪLIJĀ

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs!

Godātais Ministru prezidenta kungs!

Godātā Saeima! Ekselences!

Godātie Latvijas iedzīvotāji un Latvijas draugi!

Mēs esam lepni, ka dzīvojam demokrātiskā un brīvā valstī. Tā ir milzu vērtība, iespēja un atbildība veidot, attīstīt un sargāt savu Latvijas valsti. Mūsu Latvija ir viena un reizē katram sava. Tā nav viendabīga. Tā mēdz būt pretrunīga un mainīga, dažkārt ārēju apstākļu ietekmēta.

Savas prezidentūras laikā es iestāšos par modernas un stipras Latvijas izveidi, par tiesisku un taisnīgu Latviju, par tautas labklājību, par iekļaujošu un cieņpilnu sabiedrību. Un to iespējams mums visiem panākt, strādājot kopā.

Dāmas un kungi!

Latvija ir suverēna, brīva un demokrātiska valsts. Bet tai ir jābūt tiesiskai un taisnīgai pret visiem. Katram Latvijas cilvēkam, tās pilsonim jājūtas piederīgam, tiesiski aizsargātam un drošam.

Valstij ir jābūt gan tiesiskai, gan taisnīgai, turklāt taisnīgai ne tikai abstrakti, bet arī konkrētās situācijās. Valsts nevar funkcionēt tikai no spēka vai juridiskā formālisma perspektīvas. Ikvienai valsts amatpersonai ir jāmaina sava attieksme un tiesiskā apziņa – mums ir jābeidz apsēstība ar procesu, instrukcijām un paragrāfiem un jāorientējas uz rezultātu un atbalstu mūsu līdzpilvēkiem.

Cīņai ar korupciju, noziedzību un karteliem ir jābūt valsts prioritātei. Vienlaikus mums ir jāsaprot, kādēļ viens otrs skaļi sākts kriminālprocess izčākst un kāpēc viens otrs spriedums raisa vairāk jautājumu nekā atbilžu. Spēcīga un neatkarīga tiesu vara, kas rīkojas taisni un skaidro savus lēmumus,

profesionāla un efektīva tiesībaizsardzības iestāžu darbība ir būtiska valsts demokrātisko pamatu stiprināšanai. Arī tiesu spriedumu izpildei jebkurā līmenī – no Saeimas līdz pašvaldībai – neatkarīgi no mūsu personiskajiem viedokļiem ir jābūt pašsaprotamai.

Vārda un plašsaziņu līdzekļu brīvība ir demokrātijas mugurkauls. To īpaši svarīgi ir uzsvērt tagad, kad notiek cīņa ar Krievijas propagandu un naida kurināšanu. Mūsu saliedētības interesēs ir iestāties par redakcionāli neatkarīgiem sabiedriskajiem un privātajiem medijiem, tādā veidā palīdzot apkarot dezinformāciju un viltus ziņas.

Latvijā ikkatra cilvēka tiesībām ir jābūt cienītām un aizsargātām atbilstoši augstākajām cilvēktiesību vērtībām un standartiem. Esmu gatavs cieši sadarboties ar likumdevēju, izpildvaru un tiesu varu, lai sasniegtu šos mērķus.

Cienījamās deputātes un godātie deputāti!

Krievijas karš un genocīds Ukrainā ir radījis jaunu, skarbu realitāti. Pasauli, Eiropu un mūsu reģionu apdraud impēriskā Krievija un Lukašenko režīms. Mūsu valsts ārpolitikā nav un nebūs laika kļūdīties. Arī turpmāk mums būs jārīkojas ātri, izlēmīgi un gudri.

Latvijas ārpolitika un drošības politika būs nemainīga – Latvija iestāsies par stipru un efektīvu NATO, Eiropas Savienību, tiesībās balstītu starptautisko kārtību un par ciešu sadarbību ar mūsu draugiem un sabiedrotajiem.

Mēs turpināsim atbalstīt varonīgo Ukrainas tautu tās cīņā par brīvību līdz Ukrainas galīgai uzvarai. Mēs turpināsim cīnīties pret Krievijas imperiālismu un tā jaunumā balstītu pasaules ideoloģiju. Šodien vēlos vēlreiz pateikties visiem tiem Latvijas patriotiem, kuri nesavtīgi palīdz Ukrainai un nepagurst savā darbā. Tādā veidā jūs stiprināt arī mūsu valsti.

Tikpat svarīga kā ārējā ir arī valsts iekšējā drošība. Mums ir jāatsakās no dalījuma ārējā un iekšējā drošībā, jāsaprot, ka valsts drošība ir nedalāma. Tikai vienlīdz spēcīgi Nacionālie bruņotie spēki, Valsts un pašvaldības policija, robežsardze un civilā aizsardzības sistēma ar valstij lojāliem profesionāliem garantē valsts noturību. Vēlos pateikties mūsu karavīriem un zemessargiem, policistiem un robežsargiem, ugunsdzēsējiem un glābējiem, valsts drošības iestāžu darbiniekiem par pašai aizliedzīgo un profesionālo dienestu īpaši sarežģītos apstākļos. Jūsu ikdienas darbs ir tas, kas mūsu valsti dara stipru un drošu.

Saeima un valdība ir spērusi būtisku soli, palielinot valsts aizsardzības finansējumu un atvēlot līdzekļus iekšlietu sistēmai, un mēs saprotam, ka šis darbs būs jāturpina. Mēs zinām būtiskos uzdevumus, kas steidzami veicami: kvalitatīva valsts aizsardzības dienesta attīstība, mūsu NATO sabiedroto uzņemšanas infrastruktūras izveide un valsts austrumu robežas izbūve. Vienlaikus ir ļoti svarīgi, lai katrs eiro būtu efektīvi ieguldīts. Birokrātisms, bezdarbība, naudas nelietderīga izlietošana un korupcija valsts drošības jomā īpaši hibrīdkara apstākļos ir pielīdzināma valsts nodevībai. Pret to mums jāizturas ar vislielāko neiecietību.

Kā bruņotā spēka augstākais vadonis un Nacionālās drošības padomes priekšsēdētājs esmu gatavs cieši strādāt ar Saeimu un valdību mūsu valsts drošības stiprināšanā.

Dāmas un kungi!

Mūsu tautsaimniecības konkurētspēja un cilvēku labklājība ir gan valsts nākotnes, gan drošības jautājums.

Mēs jau sen esam uzstādījuši pareizās diagnozes, tikai ar ārstēšanos nesokas. Mums ir jāsaņemamas un jāsāk strādāt visiem kopā, nevis citam citu apkarojot. Mūsu lielā problēma ir demogrāfija. Dzimstības veicināšanai nepietiek tikai ar pabalstiem. Ir jāinvestē kvalitatīvā izglītībā, veselības aprūpē un mājokļu pieejamībā ģimenēm. Un tas viss jādara nevis atrauti, bet kompleksi. Mēs to visu zinām, mēs meistarīgi rakstām plānus, stratēģijas un vīzijas. Taču kādreiz šie plāni ir arī jāīsteno.

Latvijas konkurētspēja ir atkarīga no jaunu un ambiciozu iespēju radīšanas Latvijas eksportspējīgajiem uzņēmumiem īpaši nozarēs ar augstu pievienoto vērtību. Mūsu konkurētspēja ir arī tieši atkarīga no valsts snieguma uzņēmējdarbībā, zinātnē, izglītībā un inovācijās. Tikai tā mēs nostiprināsim savas pozīcijas kā labklājīga, stipra un moderna valsts, kas ir aktīva starptautiskās politikas dalībiece.

Mums jāveido skaidra enerģētikas politika – biznesa attīstībai, kā arī Eiropas Zaļā kursa mērķu sasniegšanai. Uzņēmējiem ir jāzina atklāta un tieša enerģētikas stratēģija – kur un kā valsts saredz iespējas ieguldīt, kādi būs enerģijas resursi un cik šī enerģija maksās.

Mums jāstrādā pie infrastruktūras pieejamības, kas nodrošina ātru pārvietošanos, viedas tehnoloģijas un izmaksu ziņā efektīvus un inovatīvus risinājumus.

Visbeidzot būtiska problēma ir nevienlīdzība – gan sociālā, gan reģionālās attīstības ziņā. Pārāk liela ir mūsu sabiedrībā valdošā sociālā plaisa. Pieņemot lēmumus, atcerēsimies, kā tie ietekmēs katru cilvēku un arī kā tie palīdzēs pārraut šo plaisu.

Mums ir jāpanāk tāda attīstība visā valstī, kas mazina reģionālo nevienlīdzību. Tas paredz investīcijas un attīstības stimulēšanu lauku teritorijās, nodrošinot infrastruktūru, darba iespējas un sabiedriskos pakalpojumus.

Valsts prezidentam nav tiešu izpildvaras funkciju, tomēr esmu gatavs veicināt lēmumu pieņēmēju un tautsaimnieku dialogu, strādāt ar investoriem un veicināt mūsu valsts eksportspēju. Tas viss ir darāms kopā ar pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām.

Jaunieši!

Vēlos īpaši vērsties pie jums. No šīs tribīnes esmu aicinājis jūs nebaidīties sapņot un dažkārt lauzt "stikla griestus". Jūsu šīs dienas sapņi ir Latvijas nākotne.

Daudziem no jums turpmāko dzīves ceļu un pamatu ir likuši jūsu vecāki un vecvecāki. Latvija ir viņu mājas. Pateicoties viņu atbalstam, jūs esat tie, kuri turpmāk veidos mūsu valsti. Protams, iespējas pasaulē ir lielas, un tās ir arī jāizmanto. Jo īpaši jaunībā. Nav pieņemami, ka jaunieši dodas prom no valsts, jo darba tirgū prasa krievu valodu. Nav pieņemami, ka jaunieši izvēlas citas valstis, jo dažādu iemeslu dēļ Latvijā nejūtas saklausīti un atbalstīti. Tas ir

Lai atvērtu dokumentu, klikšķiniet, lūdzu, uz hipersaites simbola!

mūsu – politiķu – pienākums Latviju padarīt par jūsu mājām. Es ceru, ka mēs spēsim sarunāties un arī jūsu idejas, jūsu pienesums kļūs par Latvijas nākotnes pamatu!

Godātie Latvijas cilvēki!

Pirms vairāk nekā 200 gadiem Rūjienas mācītājs Gustavs Bergmanis teica vārdus, ka Latvija nav bēdu ieleja – Latvija ir paradīzes dārzs. Šos viņa vārdus tieši pirms 24 gadiem no šīs tribīnes citēja prezidente Vaira Vīķe-Freiberga.

Tā ir katras paaudzes atbildība. Šis ir mūsu laiks strādāt tā, lai šajā dārzā vēlētos dzīvot mūsu bērni un bērnu bērni.

Es vēlreiz vēlos pateikties Saeimai par izrādīto uzticību, ievēlot mani Valsts prezidenta amatā. Gribu izmantot iespēju teikt lielu paldies prezidentam Egilam Levitam par darbu mūsu valsts labā. Tāpat liels paldies daudziem Latvijas iedzīvotājiem, ārvalstu vadītājiem un diplomātiem priekšstāvjiem par apsveikumiem un laba vēlējumiem.

Mēs visi – Saeimas deputāti, ministri un prezidents – esam šeit, lai kopā strādātu Latvijas labā. Meklēsim vienojošo, godīgi pārrunājot jautājumus un rodot risinājumus, bet nevairoties arī no atklātas domapmaiņas. Latvija ir mūsu atbildība un pienākums. Brīžos, kad nolaižas rokas un pārņem pesimisms, atcerēsimies, cik daudz ir paveikusi Latvijas tauta un mūsu priekšteči. Es vēlos pateikties maniem priekšgājējiem šajā amatā, valstsvīriem un sievām par padarīto!

Šajās dienās Latvija ir gaišāka un skaistāka. Dziesmu un deju svētku 150. gadskārta nav tikai izcils mūzikas un dejas notikums. Tas ir atgādinājums mums pašiem par tām paaudzēm, tiem daudzajiem Latvijas vīriem un sievām, Latvijas jauniešiem, kuri ar dziesmu aizsāka mūsu tautas pašapziņas, atmodas un valstiskuma ceļu.

Arī šodienas Latvijā Dziesmu un deju svētku tradīcija ir iedvesmas avots. Šī tradīcija ir labs pamudinājums paraudzīties pāri ikdienības trokšņiem, atnest nebūtisko un pāri visam saskatīt svarīgo – mūsu valsts pastāvēšanas jēgu.

Mūsu valsts pastāvēšanas jēga un bagātība ir Latvijas cilvēki. Tie ir Latvijas pilsoņi, kuri vēlas dzīvot, strādāt un arī attīstīties brīvā, demokrātiskā un drošā valstī. Mūsu cilvēki neatkarīgi no tautības, reliģiskās vai politiskās pārliecības ir galvenā Latvijas valsts vērtība. Un tie nav skaļi vai patētiski vārdi. Tie ir cilvēki, kuri dzīvo un apvienojas ap Latvijas valstiskuma ideju. Ciena un godā Satversmi. Tie ir visi cilvēki, kuri sarunājas un ciena valsts valodu – latviešu valodu. Un pāri visam – mīl un lepojas ar savu valsti, saviem Latvijas cilvēkiem.

Vēlu, lai arī ikdienas gaitās mēs esam tikpat vienoti, saliedēti un gaiši kā šodien! Tikai kopā augšup mēs varam Latviju darīt stipru, modernu, taisnīgu un drošu!

Dievs, svētī Latviju!

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča runa Saeimā 2023. gada 8. jūlijā.

3. VALSTS PREZIDENTA VADLĪNIJAS VALDĪBAS VEIDOŠANĀ

17. augustā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs tikās ar Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu un saņēma Ministru prezidenta demisijas rakstu. Pēc tikšanās Valsts prezidents informēja par jaunas optimālas un rīcībspējīgas valdības veidošanas principiem ar mērķi risināt Latvijas iedzīvotājiem aktuālās problēmas, kā arī nodrošināt valsts politiskā kursa pēctecību ilgtermiņā.

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei Ministru kabinetu sastāda persona, kuru uz to aicina Valsts prezidents. Edgars Rinkēvičs Rīgas pilī tikās ar visiem Saeimā pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem, lai pārrunātu vēlamos koalīcijas modeļus, iespējamos Ministru prezidenta amata kandidātus un redzējumu par valdībai veicamajiem darbiem.

24. augustā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs Rīgas pilī tikās ar partiju apvienības "Jaunā vienotība" Ministru prezidenta amata kandidāti Eviku Siliņu un saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 56. pantu aicināja Eviku Siliņu sastādīt Ministru kabinetu.

VALSTS PREZIDENTA PAZIŅOJUMS PAR VALDĪBAS VEIDOŠANAS PRINCIPIEM

Šodien, 2023. gada 17. augustā, esmu saņēmis Ministru prezidenta Artura Krišjāņa Kariņa valdības demisijas rakstu. Valdība turpinās darbu līdz jaunas izveidei.

Vēlos pateikties Ministru prezidentam par darbu valsts un sabiedrības labā četrus ar pusi gadu garumā. Viņa vadītajām valdībām bija jāīsteno pandēmijas pārvarēšana, cīņa ar naudas atmazgāšanu Latvijas bankās, cīņa pret hibrīduzbrukumu Latvijas austrumu pierobežā, kā arī jāatbalsta Ukraina tās cīņā pret Krievijas agresiju.

Lai īstenotu Satversmes 56. pantā noteikto, ka Ministru kabinetu sastāda persona, kuru uz to aicina Valsts prezidents, jaunnedēļ uz konsultācijām aicināšu Saeimā pārstāvētos politiskos spēkus.

Šajās konsultācijās pārrunāsim jaunas koalīcijas veidošanas procesu un noskaidrošu minēto politisko spēku viedokļus par vēlamo koalīcijas modeli, iespējamajiem Ministru prezidenta amata kandidātiem, kā arī redzējumu par valdībai veicamajiem ilgtermiņa un neatliekamajiem darbiem. Latvijas sabiedrība sagaida konkrētus risinājumus arī šī brīža aktuālākajām problēmām – augstajiem elektroenerģijas tarifiem un banku kredītprocentiem, kā arī straujajai pārtikas cenu inflācijai.

Atbilstoši Satversmes 59. pantam Ministru prezidentam un ministriem viņu amata izpildīšanai ir nepieciešama Saeimas uzticība. Tādēļ konsultācijās ar Saeimā pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem vēlos gūt pārliecību, ka izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts spēj gūt iespējami plašu parlamenta atbalstu.

Lai atvērtu dokumentu, klikšķiniet, lūdzu, uz hipersaites simbolu!

Jaunas koalīcijas veidošanā aicinu izvirzīt konkrētu mērķi – līdz 2030. gadam Latvijai sasniegt Eiropas Savienības vidējo labklājības rādītāju, īpašu uzmanību pievēršot izglītībai un zinātnei, investīciju piesaistei, mūsu valsts reģionālās un ekonomiskās nevienlīdzības mazināšanai – cilvēkiem Rīgā un Latgalē ir jājūtas vienlīdz labi –, veselības aprūpei, valsts ārējai un iekšējai drošībai un Latvijas ekonomiskajai konkurētspējai. Sarunās ar partiju pārstāvjiem aicināšu politiskos spēkus sniegt savu redzējumu šo mērķu sasniegšanai. Nākamā valdība var un tai vajag ielikt pamatu šim darbam.

Līdzās vidēja un ilgtermiņa prioritātēm ir arī neatliekami veicami darbi:

1. darbs pie 2024. gada valsts budžeta. Tam ir jābūt izsvērtam un pārdomātam, un tas ir jāpieņem savlaicīgi;
2. redzējums par pārtikas inflācijas un elektroenerģijas tarifu pieauguma līdzsvarošanu Latvijas iedzīvotājiem atbilstoši sociāli ekonomiskajam stāvoklim valstī, sistēmiski uzlabojumi Regulatora darbā, lai sabalansētu valsts monopolu un iedzīvotāju intereses;
3. redzējums par risinājumiem tautsaimniecības kreditēšanas veicināšanai un atbalsta pasākumiem, kas mazinātu straujā kredītprocentu pieauguma negatīvās sekas Latvijas iedzīvotājiem un uzņēmumiem;
4. būtiska finansējuma palielināšana valsts iekšējai drošībai, tostarp iekšlietu sistēmas un ieslodzījumu vietu darbinieku atlīdzības pārskatīšana un profesionālās izglītības sistēmas attīstība;
5. Latvijas austrumu robežas nostiprināšana paātrinātā kārtībā, to īstenojot kompleksi un sistēmiski, nodrošinot nepieciešamo finansējumu;
6. saprātīgas un samērīgas pārmaiņas izglītības sistēmā un veselības aprūpē. Kvalitatīvu un pieejamu izglītības un veselības sistēmu izveide, ņemot vērā Latvijas reģionu specifiku un dzīves realitāti.

Konsultācijās par nākamā Ministru prezidenta kandidātu vēlēšos gūt apliecinājumu par Latvijas ārpolitikas un drošības politikas kursa nemainīgumu, tostarp attiecībā uz atbalstu Ukrainai un konsekventu sankciju režīma ievērošanu pret Krieviju un Baltkrieviju, redzējumu par tautsaimniecības attīstību un cilvēktiesību standarta nostiprināšanu Latvijā, kā arī investīcijām izglītībā, zinātnē, veselības aprūpē, iekšējās drošības jomā un valsts aizsardzībā, tostarp attiecībā uz Sēlijas poligona izbūvi, sabiedroto spēku klātbūtnes nodrošināšanu un kvalitatīva valsts aizsardzības dienesta ieviešanu.

Valsts prezidenta paziņojums par valdības veidošanas principiem 2023. gada 17. augustā.

4. VALSTS PREZIDENTA DARBĪBA VALSTS DROŠĪBAS STIPRINĀŠANAS JOMĀ

Edgars Rinkēvičs, stājoties amatā, kā vienu no nozīmīgākajām savas prezidentūras prioritātēm izvirzīja Latvijas valsts drošības stiprināšanu. Valsts prezidents skaidri norādīja, ka ārējā un iekšējā drošība ir vienlīdz svarīga. Iekšlietu nozare un tās struktūrvienības ir tikpat svarīgas Latvijas drošībai kā Nacionālie bruņotie spēki – civilā aizsardzības sistēma ar valstij lojāliem profesionāļiem spēj garantēt valsts noturību. Savukārt tieslietu nozare un tiesu sistēma ir nozīmīgas valsts tiesiskuma un taisnīguma nodrošināšanā.

Valsts prezidents īpašu uzmanību pievērša Latvijas austrumu robežas stiprināšanai. Prezidentūras pirmajā mēnesī tika apmeklēta Latvijas austrumu robeža un Valsts robežsardzes struktūrvienības, lai pārliecinātos par žoga būvniecības progresu un drošības situāciju uz Latvijas-Krievijas un Latvijas-Baltkrievijas robežas. Valsts prezidents aicināja Ministru kabineta amatpersonas tikties un uzturēt dialogu ar Latvijas austrumu pierobežas pašvaldību pārstāvjiem, lai pašvaldības un to iedzīvotāji būtu informēti par plāniem valsts teritorijas un iedzīvotāju aizsardzības nodrošināšanai, kā arī nodrošinātu nepieciešamo pašvaldību iesaisti plānu īstenošanā.

Lai risinātu ar valsts drošību un aizsardzību saistītus jautājumus, Valsts prezidenta vadībā norisinājās Nacionālās drošības padomes un militārās padomes sēdes. Valsts prezidents arī vairākkārt tikās ar aizsardzības ministru, iekšlietu ministru, Nacionālo bruņoto spēku komandieri, valsts drošības, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un citu iestāžu vadītājiem.

4.1. MILITĀRĀ DROŠĪBA UN SADARBĪBA AR SABIEDROTO SPĒKIEM

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei Valsts prezidents ir valsts bruņotā spēka augstākais vadonis. Valsts prezidents stingri iestājās par aizsardzības spēju stiprināšanu un militārās infrastruktūras attīstīšanu, sevišķi attiecībā uz uzņemošās valsts atbalstu Kanādas bruņoto spēku palielinājumam Latvijā.

Lai pārliecinātos par Nacionālo bruņoto spēku un Latvijā izvietoto sabiedroto valstu bruņoto spēku kaujas spējam, Valsts prezidents regulāri apmeklēja dažādas Nacionālo bruņoto spēku struktūrvienības. Valsts prezidents tikās ar Latvijas un sabiedroto spēku virsniekiem un karavīriem, 18. jūlijā apmeklējot Nacionālo bruņoto spēku Apvienoto štābu un Kanādas bruņoto spēku pavēlniecības Latvijā štābu, 10. augustā Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku štāba darbu Liepājā, savukārt 12. oktobrī apmeklējot Ādažu militāro bāzi.

Valsts prezidents iestājās par Latvijas un visa Baltijas valstu reģiona drošības stiprināšanu, 26. septembrī tiekoties ar Vācijas Federatīvās Republikas aizsardzības ministru Borisu Pistoriusu, kā arī 15. decembrī ar Kanādas aizsardzības ministru Bilu Blēru. Abu tikšanos Rīgas pilī laikā tika pievērsta padziļināta uzmanība reģionālo aizsardzības plānu praktiskai ieviešanai.

Kā Nacionālo bruņoto spēku augstākais vadonis 4. decembrī Rīgas pilī Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs īpašā ceremonijā pasniedza brigādes ģenerāļa dienesta pakāpi pulkvedim Kasparam Pudānam.

2023. gadā Edgara Rinkēviča sasauktajā Valsts prezidenta militārās padomes sēdē tika uzklausīts detalizēts ziņojums par austrumu robežas militārās infrastruktūras nostiprināšanu un pārrunāti arī citi ar Saeimā apstiprinātās Valsts aizsardzības koncepcijas uzdevumu izpildi saistīti jautājumi, tostarp valsts aizsardzības dienesta iecerētā attīstība. Padome atbalstīja Latvijas austrumu robežas aizsardzības militārās infrastruktūras nostiprināšanu un rīcības pasākumus.

4.2. IEKŠĒJĀ DROŠĪBA

Valsts prezidents pastāvīgi uzsvēris nepieciešamību stiprināt iekšlietu dienestus, risinot cilvēkresursu piesaistes, atalgojuma sistēmas un darba vides uzlabošanas jautājumus.

Par profesionālo un pašizliedzīgo iekšlietu resora amatpersonu darbu, kā arī dažāda veida izaicinājumiem Valsts prezidents pārliecinājās regulāru iekšlietu nozares iestāžu apmeklējumu laikā. 24. jūlijā apmeklēja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes 5. un 2. daļu, 31. oktobrī – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Jēkabpils daļu, bet 31. jūlijā – Valsts robežsardzes štābu Rīgā. 8. augustā apmeklēja Latvijas austrumu robežu un Valsts robežsardzes struktūrvienības, kā arī 9. augustā – Valsts policiju. Valsts prezidents vizītēs un tai sekojošās sarunās ar valdības vadītāju un iekšlietu ministru uzsvēra nepieciešamību atvēlēt atbilstošus finanšu resursus iekšlietu un tieslietu nozarē strādājošo amatpersonu atlīdzības un darba apstākļu uzlabošanai.

Valsts prezidents ir uzsvēris, ka sodu politika ir viens no instrumentiem, ar kuriem valsts var efektīvi vērsties pret iekšējo un ārējo apdraudējumu. Lai veicinātu konsekventu sodu politiku tiesu nolēmumos un prokuroru priekšrakstos par sodu lietās, kas saistītas ar valsts drošību, kā arī panāktu, ka piesprieštie sodi spēj aizsargāt sabiedrības drošību un atturēt no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, Valsts prezidents 18. jūlijā apsprieda izmaiņas sodu politikā ar ģenerālprokuru Juri Stukānu, savukārt 25. jūlijā – ar tieslietu ministri Inesi Lībiņu-Egneri.

4.3. NACIONĀLĀ DROŠĪBA

Valsts prezidents vada Nacionālās drošības padomi, kas saskaņo augstāko valsts institūciju un amatpersonu īstenotu vienotu valsts politiku nacionālās drošības jomā un izskata tās pilnveidošanas gaitu un problēmas.

2023. gadā Edgars Rinkēvičs sasauca piecas Nacionālās drošības padomes sēdes. Pēc Valsts prezidenta iniciatīvas Nacionālā drošības padome izskatīja jautājumu par sodu politiku un nepieciešamo rīcību, lai sodu politika

noziegumos pret valsts drošību, personu drošību, naida un nelikumīgu robežu šķērsošanas noziegumos samērīgi sasniegtu visus soda mērķus. Nacionālās drošības padomē izskatīja arī Valsts prezidenta likumdošanas iniciatīva, ar kuru tiek rosināts pašvaldību domes priekšsēdētājam un izpilddirektoram noteikt pienākumu saņemt speciālās atļaujas pieejai valsts noslēpumam. Nacionālās drošības padomes sēdēs tika izskatīti arī jautājumi par Latvijas valsts austrumu robežas izbūvi un aktuālo situāciju uz austrumu robežas, Latvijas atbalstu Ukrainai cīņā ar Krievijas agresiju, aktuālo drošības situāciju Baltijas jūras un plašākā reģionā, Latvijas civilās aizsardzības sistēmu un patvertņu pieejamību, kā arī citus ar nacionālo drošību saistītus jautājumus.

Valsts prezidents nacionālās drošības kontekstā īpaši uzsvēris sabiedrisko mediju lomu. Lai risinātu jautājumus, kas skar apraidi Latvijas austrumu pierobežā, sabiedrisko mediju pārvaldību sabiedrisko mediju apvienošanas un finansēšanas modeli, Valsts prezidents 4. septembrī tikās ar Latvijas Radio valdes priekšsēdētāju Unu Klapkalni un Latvijas Televīzijas valdes priekšsēdētāju Ivaru Priedi. 13. septembrī Valsts prezidents šos jautājumus pārrunāja ar Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi. Tikšanos laikā Valsts prezidents norādīja, ka nepieciešams nodrošināt, lai Latvijas sabiedrība iegūtu vispusīgu, objektīvu un kvalitatīvu informāciju. Savukārt 19. oktobrī Valsts prezidents sarunā ar kultūras ministri Agnesi Loginu uzsvēra, ka pēc sabiedrisko mediju apvienošanas jānodrošina redakcionālā neatkarība. Vienlaikus Valsts prezidents norādīja, ka pieaugošās dezinformācijas un hibrīdkara apstākļos jānodrošina Latvijas reģionu iedzīvotājiem nepastarpināts un kvalitatīvs sabiedriski nozīmīgu politikas, ekonomikas un kultūras notikumu atainojums.

5. VALSTS PREZIDENTA DARBĪBA ĀRLIETU JOMĀ

8. jūlijā Edgars Rinkēvičs, dodot Valsts prezidenta svinīgo solījumu, savā uzrunā Saeimā apliecināja, ka Latvijas ārpolitikas un drošības politikas kurss būs nemainīgs. "Latvija iestāsies par stipru un efektīvu NATO, Eiropas Savienību, tiesībās balstītu starptautisko kārtību un par ciešu sadarbību ar mūsu draugiem un sabiedrotajiem," uzsvēra Edgars Rinkēvičs.

Krievijas pilna apmēra agresijas karš pret Ukrainu, rupji pārkāpjot ANO Statūtus, ir lielākais ilgtermiņa drauds drošībai un noteikumos balstītajai starptautiskajai kārtībai. Tādēļ Valsts prezidents savās starptautiskajās uzrunās un tikšanās reizēs ar ārvalstu augstākajām amatpersonām stingri apliecināja Latvijas atbalstu Ukrainai un tās tautai cīņā par brīvību līdz Ukrainas uzvarai, kā arī Ukrainas integrācijai Eiropas Savienībā un NATO. Valsts prezidents aicināja sabiedrotos būt saliedētiem un kopīgi cīnīties pret Krievijas imperiālismu, nosodīt tās īstenoto agresiju un turpināt centienus saukt pie atbildības Krievijas vadību un militārpersonas, uzsverot, ka izšķiroša nozīme šodien ir starptautiskajai sadarbībai.

Nemot vērā pieaugošo starptautisko nestabilitāti, tostarp konfliktu Tuvajos Austrumos, drošība un aizsardzības spēju stiprināšana ir būtiskākie Latvijas ārpolitikas uzdevumi, par ko iestājās Valsts prezidents.

5.1. ĀRVALSTU VIZĪTES

Valsts prezidents jau otrajā dienā pēc inaugurācijas tikās ar Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Ukrainas un Vācijas parlamentu priekšsēdētājiem, lai pārrunātu drošības situāciju reģionā un turpinātu koordināciju visa veida atbalsta sniegšanā Ukrainai. Savukārt 10. jūlijā Edgars Rinkēvičs tikās ar Kanādas premjerministru Džastinu Trudo, lai pateiktos par Kanādas militāro klātbūtni Latvijā un apspriestu plānus par militārās klātbūtnes palielināšanu.

2023. gadā Valsts prezidents devās 14 ārvalstu vizītēs (13 darba vizītes, viena oficiālā vizīte). Savās pirmajās ārvalstu vizītēs Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs devās uz Igauniju, Lietuvu un Poliju, lai stiprinātu attiecības ar Latvijas tuvākajiem kaimiņiem un sabiedrotajiem. Pirmajā prezidentūras mēnesī Edgars Rinkēvičs darba vizītē uzņēma Kostarikas prezidentu Rodrigo Čavesu-Roblesu, pārrunājot abu valstu divpusējās attiecības un apspriežot sadarbību ekonomikā un starptautiskajās organizācijās. Reaģējot uz konfliktu Tuvajos Austrumos, Valsts prezidents novembrī ieradās darba vizītē Izraēlā, lai tiktos ar prezidentu Isāku Hercogu, un apmeklēja Rietumkrastu, kur tikās ar Palestīniešu pašpārvaldes prezidentu Mahmūdu Abāsu. Valsts prezidents pauda atbalstu centieni turpināšanai, lai panāktu politisku divu valstu risinājumu un nodrošinātu ilgspējīgu mieru. Novembrī Valsts prezidents darba vizītē Ukrainā tikās ar prezidentu Volodimiru Zelenski un devās uz Černihivas apgabalu, kura atjaunošanā Latvija sniedz atbalstu. Valsts prezidents apliecināja nelokāmu Latvijas solidaritāti un ilgtermiņa atbalstu Ukrainai un pauda atbalstu Ukrainas pievienošanās sarunu uzsākšanai Eiropas Savienībā.

Lai veicinātu Latvijas tautsaimniecības konkurētspēju un cilvēku labklājību, viena no Valsts prezidenta ārpolitikas prioritātēm ir atbalsts Latvijas uzņēmumiem darbības paplašināšanai ārvalstu tirgos un investīciju piesaistē. Tādēļ ārvalstu vizīšu laikā tika plānotas tikšanās gan ar Latvijas uzņēmējiem, gan ar potenciālajiem investoriem Latvijā. Valsts prezidents tikās ar uzņēmēju delegācijām Rumānijā, Apvienotajos Arābu Emirātos un ASV, t. sk. piedaloties "Spotlight Latvia 2023" konferencē Bostonā.

Ārvalstu vizītēs ASV, Vācijā, Beļģijā un Izraēlā Valsts prezidents tikās arī ar minētajās valstīs dzīvojošajiem tautiešiem.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča ārvalstu vizītes 2023. gadā:

- 10. jūlijā darba vizīte Igaunijas Republikā, Tallinā;
- 19. jūlijā oficiālā vizīte Lietuvas Republikā, Viļņā;
- 16. augustā darba vizīte Polijas Republikā, Varšavā;
- 6.–7. septembrī vizīte Rumānijā, Bukarestē, dalība Trīs jūru iniciatīvas samītā un biznesa forumā;
- 16.–23. septembrī darba vizīte Amerikas Savienotajās Valstīs, dalība ANO Ģenerālās asamblejas 78. sesijas atklāšanā Ņujorkā un Latvijas-Amerikas Tirdzniecības kameras rīkotajā "Spotlight Latvia" konferencē Bostonā;
- 25. septembrī darba vizīte Vācijas Federatīvajā Republikā, Berlīnē;
- 28. septembrī darba vizīte Somijas Republikā, Helsinkos;
- 5.–6. oktobrī darba vizīte Portugāles Republikā, Porto, dalība Arajološas grupas neformālajā sanāksmē;
- 8.–9. novembrī darba vizīte Amerikas Savienotajās Valstīs, Ņujorkā, atklājot Latvijas kampaņu kandidatūrai uz Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Drošības padomes nepastāvīgo vietu 2026.–2027. gadā;
- 15.–16. novembrī darba vizīte Beļģijas Karalistē, Briselē, tikšanās ar Eiropas Savienības institūciju un NATO vadītājiem;
- 19.–21. novembrī darba vizīte Tuvo Austrumu reģionā, apmeklējot Izraēlas Valsti un Rietumkrastu;
- 24.–25. novembrī darba vizīte Ukrainā, Kijivā un Černihivā, dalība Holomodora 90. gadadienas atceres pasākumā un Starptautiskajā pārtikas nodrošinājuma samītā "Gaudi no Ukrainas";
- 30. novembrī – 3. decembrī darba vizīte Apvienotajos Arābu Emirātos, Dubaijā, dalība ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām konferences 28. sesijā (COP28);
- 11. decembrī darba vizīte Igaunijas Republikā, Tallinā, dalība Baltijas valstu prezidentu ikgadējā sanāksmē.

5.2. ĀRVALSTU AMATPERSONU VIZĪTES LATVIJĀ

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs 2023. gadā darba un oficiālās vizītēs Latvijā uzņēma:

- 20. jūlijā darba vizītē Kostarikas prezidentu Rodrigo Čavesu-Roblesu;
- 26. septembrī darba vizītē Gruzijas prezidenti Salomi Zurabišvili;
- 18. decembrī oficiālajā vizītē Slovēnijas Republikas prezidenti Natašu Pircu Musaru.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča tikšanās ar ārvalstu amatpersonām 2023. gadā:

- 9. jūlijā ar Igaunijas, Lietuvas, Ukrainas, Polijas un Vācijas parlamentu priekšsēdētājiem;
- 10. jūlijā ar Kanādas premjerministru Džastinu Trudo;
- 6. septembrī ar Slovēnijas Republikas prezidenti Natašu Pircu Musaru;
- 11. septembrī ar Eiropas Savienības komisāru tieslietu jautājumos Didjē Reindersu;
- 18. septembrī ar ANO ģenerālsekretāru Antoniu Gutērešu;
- 18. septembrī ar Andoras premjerministru Ksavjeru Espotu Zamoru;
- 19. septembrī ar Moldovas Republikas prezidenti Maiju Sandu;
- 19. septembrī ar Lihtenšteinas kroņprinci Aloizu;
- 19. septembrī ar Ruandas prezidentu Polu Kagami;
- 19. septembrī ar Angolas prezidentu Žao Lurensu;
- 20. septembrī ar Kosovas prezidenti Vjosu Osmani-Sadriu;
- 22. septembrī ar Masačūsetsas štata gubernatori Moru Heiliju;
- 26. septembrī ar Vācijas aizsardzības ministru Borisu Pistoriusu;
- 29. septembrī ar Francijas Eiropas un ārlietu ministri Katrīnu Kolonā;
- 20. oktobrī ar Eiropas Komisijas iekšējā tirgus komisāru Tjerī Bretonu;
- 28. novembrī ar Baltkrievijas demokrātiskās kustības līderi Svjatlanu Cihanousku;
- 15. decembrī ar Kanādas aizsardzības ministru Bilu Blēru.

5.3. LATVIJAS KANDIDATŪRA ANO DROŠĪBAS PADOMĒ

Latvija pirmo reizi ir izvirzījusi mērķi kļūt par ANO Drošības padomes nepastāvīgo locekli 2026.–2027. gadā, apliecinot valsts gatavību uzņemties papildu atbildību par starptautiskā miera uzturēšanu un sniegt ieguldījumu globālās drošības stiprināšanā, aizsargājot ANO Statūtus un nodrošinot solidaritāti.

9. novembrī Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs darba vizītes Ņujorkā, ASV, laikā oficiāli atklāja Latvijas kampaņu kandidatūrai uz ANO Drošības padomi. Valsts prezidents uzsvēra, ka, atrodoties ģeopolitiski mainīgā situācijā, ir svarīgi paust stingru atbalstu starptautiskās sistēmas stiprināšanai un teritoriālās integritātes aizsargāšanai, uzsverot sadarbības nozīmi izaicinājumu risināšanā. Tieši tādēļ Latvijas starptautiskās kampaņas sauklis ir "Kopā par mieru un noturību".

Valsts prezidents uzrunā norādīja, ka Latvija ir noteikusi trīs prioritārās jomas, kam pievērsīsies ievēlēšanas gadījumā ANO Drošības padomē, – tiesiskums, sieviešu tiesības un starptautiskā drošība, kas ietver arī ilgtspējību un attīstību.

Līdz 2025. gadā paredzētajām vēlēšanām ANO Ģenerālajā asamblejā Latvijai un amatpersonām ir jāīsteno plaša kampaņa, dodoties ārvalstu vizītēs un stiprinot diplomātiskās attiecības ar citu ANO dalībvalstu pārstāvjiem.

5.4. VĒSTNIEKU AKREDITĀCIJAS

2023. gadā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs saņēma akreditācijas vēstules no septiņiem ārvalstu vēstniekiem, kā arī darbam ārvalstīs nozīmēja astoņus Latvijas vēstniekus.

Akreditācijas vēstuļu pasniegšana Latvijas Republikas ārkārtējiem un pilnvarotajiem vēstniekiem ārvalstīs:

27. jūlijā:

- Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam pastāvīgajā pārstāvniecībā NATO Mārim Riekstiņam;
- Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei Lietuvas Republikā Solveigai Silkalnai;
- Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei pastāvīgajā pārstāvniecībā Apvienoto Nāciju Organizācijā Ņujorkā Sanitai Pavļutai-Deslandes;
- Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei Apvienotajos Arābu Emirātos Danai Goldfinčai.

17. augustā:

- Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam Ēģiptes Arābu Republikā Andrim Razānam;
- Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei Beļģijas Karalistē Aigai Liepiņai;
- Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam Moldovas Republikā Edgaram Bondaram.

4. septembrī:

- Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam Azerbaidžānas Republikā Edgaram Skujam.

Akreditēti ārkārtējie un pilnvarotie ārvalstu vēstnieki:

2. oktobrī:

- Čehijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Martins Vīteks;
- Ungārijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Ģerģs Urkutis;
- Dānijas Karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Mortens Jespersens.

17. novembrī:

- Saūda Arābijas Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Nesrīna aš Šebela;
- Maltas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Marija Kardona;
- Zambijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Gledisa Nevena Lundve;
- Kazahstānas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Daurens Karipovs.

5.5. "LIELAIS ĀRPOLITIKAS PIECINIEKS"

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei Valsts prezidents reprezentē valsti starptautiski. Lai nodrošinātu vienotu ārpolitikas īstenošanu, Valsts prezidents 13. decembrī Rīgas pilī rīkoja tikšanos ar ārpolitikas veidošanā iesaistītajām Latvijas valsts augstākajām amatpersonām jeb tā dēvēto "Lielo ārpolitikas piecinieku".

Valsts prezidents ar Saeimas priekšsēdētāju Daigu Mieriņu, Ministru prezidenti Eviku Siliņu, ārlietu ministru Krišjāni Kariņu un Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētāju Rihardu Kolu apsprieda aktuālos ārpolitikas jautājumus, to skaitā turpmāko atbalstu Ukrainai, Eiropas Savienības dienaskārtībā esošos jautājumus, kā arī Latvijas nostāju par situāciju Tuvajos Austrumos.

Lai atvērtu dokumentu, klikšķiniet, lūdzu, uz hipersaites simbolu!

6. VALSTS PREZIDENTA DARBĪBA LIKUMDOŠANAS JOMĀ

Atbilstoši Satversmes 47. pantam Valsts prezidentam ir likuma ierosināšanas tiesība, proti, Valsts prezidents var iesniegt Saeimā aicinājumu pieņemt likumu, norādot svarīgākos likuma aspektus. Savukārt atbilstoši Satversmes 65. pantam Valsts prezidents var iesniegt Saeimai pilnībā izstrādātus likumprojektus. 2023. gadā Valsts prezidents Saeimā ir iesniedzis piecus likumprojektus.

6.1. VALSTS PREZIDENTA LIKUMDOŠANAS INICIATĪVAS

1) "Grozījumi Krimināllikumā"

Valsts prezidents 2023. gada 27. septembrī iesniedza Saeimai izskatīšanai likumprojektu "Grozījumi Krimināllikumā".

Likumprojektā Valsts prezidents rosināja Krimināllikumā noteikt bargākus sodus par noziegumiem pret valsti. 2023. gada 27. septembra vēstulē Saeimas Prezidijam Valsts prezidents norādīja:

"Ikvienai demokrātiskai valstij ir pienākums rīkoties, lai garantētu savas demokrātiskās sistēmas stabilitāti un efektivitāti. Valsts sodu politika ir viena no paš aizsargājošās demokrātijas izpausmēm, ar krimināltiesiskiem līdzekļiem vēršoties pret iekšējo un ārējo valsts apdraudējumu.

Uzskatu, ka Krimināllikumā iekļautajam regulējumam ir jābūt atbilstošam aktuālajam apdraudējumam, tas nedrīkst būt nesamērīgi vājš, salīdzinājumā ar potenciālo kaitējumu valsts un sabiedrības interesēm, vai nesamērīgi ierobežojošs iepretim aizvien jaunām indivīdu kaitīgās darbības izpausmēm. Tādējādi Latvijas sodu politikai ir jābūt efektīvam instrumentam, kas ir valsts rīcībā, vēršoties pret noziegumiem, kas apdraud Latvijas nacionālo drošību."

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījumi Krimināllikumā" un saistītie dokumenti.

2) "Grozījums likumā "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām""

Valsts prezidents 2023. gada 7. novembrī iesniedza Saeimai izskatīšanai likumprojektu "Grozījums likumā "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām"".

Likumprojektā tika rosināts Skolotāju dienu kā atzīmējamo dienu noteikt 5. oktobrī. Valsts prezidents 2023. gada 7. novembra vēstulē Saeimas Prezidijam norādīja:

Lai atvērtu dokumentu, klikšķiniet, lūdzu, uz hipersaites simbola!

"Līdz šim Latvijā Skolotāju diena tiek atzīmēta oktobra pirmajā svētdienā, kas rada nevienveidīgu praksi šīs dienas atzīmēšanā un nereti arī neizpratni gan skolēniem, gan viņu vecākiem par to, kad ir godināmi skolotāji. Lai vienveidotu pieeju Skolotāju dienas atzīmēšanā Latvijā un tādējādi uzsvērtu šīs profesijas prestižu un nozīmīgumu, aicinu šo atzīmējamo dienu noteikt atbilstoši Starptautiskajai skolotāju dienai 5. oktobrī."

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts
"Grozījums likumā "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām""
un saistītie dokumenti.

3) "Grozījumi Izglītības likumā"

Valsts prezidents 2023. gada 7. novembrī iesniedza Saeimai izskatīšanai likumprojektu "Grozījumi Izglītības likumā".

Likumprojektā tika rosināts skaidri noteikt izglītības iestādes tiesības rīkoties, lai mazinātu draudus un citus nozīmīgus drošības riskus izglītības iestādē. Tāpat likumprojektā piedāvāts stiprināt vecāku atbildību. 2023. gada 7. novembra vēstulē Saeimas Prezidijam Valsts prezidents norādīja:

"Fiziskai un emocionālai drošībai izglītības iestādē ir jābūt prioritātei, bez kuras nav iedomājams kvalitatīvs izglītības process. Izglītības iestādē tiesības justies droši ir gan pedagogiem, gan skolēniem, gan pārējam izglītības iestādes personālam.

Bērnu izglītības iegūšana nav tikai pašu bērnu un izglītības iestāžu jautājums. Vecāku atbildība turpinās arī laikā, kamēr bērns atrodas izglītības iestādē."

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts
"Grozījumi Izglītības likumā" un saistītie dokumenti

4) "Grozījumi likumā "Par valsts noslēpumu"" un "Grozījumi Pašvaldību likumā"

Valsts prezidents 2023. gada 22. novembrī iesniedza Saeimai izskatīšanai likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts noslēpumu"" un likumprojektu "Grozījumi Pašvaldību likumā".

Likumprojektos Valsts prezidents rosināja normatīvajos aktos nostiprināt prasību pašvaldību vadošajām amatpersonām likumā noteiktajā kārtībā iegūt speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam. 2023. gada 22. novembra vēstulē Saeimas Prezidijam Valsts prezidents uzsvēra:

"Pašvaldību funkciju pilnvērtīga un efektīva izpilde gan ikdienā, gan valsts apdraudējuma gadījumā, gan krīzes situācijas pēc būtības nav iespējama, ja pašvaldības amatpersonām nav tiesību un tādēļ arī iespēju iepazīties ar valsts noslēpumu."

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts
"Grozījumi Pašvaldību likumā" un saistītie dokumenti

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts
"Grozījumi likumā "Par valsts noslēpumu"" un saistītie dokumenti

Lai atvērtu dokumentu, klikšķiniet, lūdzu, uz hipersaites simbola!

6.2. VALSTS PREZIDENTA OTRREIZĒJĀS CAURLŪKOŠANAS LŪGUMI

Satversmes 71. pants paredz, ka desmit dienu laikā, skaitot no likuma pieņemšanas Saeimā, Valsts prezidents var prasīt likuma otrreizēju caurlūkošanu.

Pārskata periodā Valsts prezidents otrreizējās caurlūkošanas lūgumus Saeimai nenosūtīja.

6.3. VALSTS PREZIDENTA VIEDOKLIS BŪTISKOS LIKUMDOŠANAS JAUTĀJUMOS

Valsts prezidents 2023. gada 31. jūlijā nosūtīja Ministru prezidentam vēstuli, kurā aicināja Ministru kabinetu atrisināt jautājumu par vienreizējas kompensācijas piešķiršanu Jēkabpilī nogalinātās sievietes nepilngadīgajiem bērniem. Vēstulē Valsts prezidents uzsvēra:

“Latvija ir tiesiska valsts, kuras viens no virsmērķiem ir aizsargāt ikvienu Latvijas cilvēku gan no ārējiem, gan no iekšējiem apdraudējumiem. Ikvienam cilvēkam Latvijā ir tiesības justies droši un pasargātam, savukārt valstij šī aizsardzība ir jāspēj nodrošināt.”

Valsts prezidenta 2023. gada 31. jūlija vēstule Ministru prezidentam.

2023. gada 15. augusta sēdē Ministru kabinets nolēma piešķirt vienreizēju ārkārtas kompensāciju 2023. gada 16. aprīlī Jēkabpilī bojāgājušās sievietes diviem nepilngadīgajiem bērniem un mātei – 50 000 euro apmērā katram.

Valsts prezidents 2023. gada 16. augustā izdeva rīkojumu Nr. 1 “Par īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos”, ar kuru iecēla Egilu Levitu par Latvijas Republikas īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos uz Valsts prezidenta pilnvaru laiku un noteica īpašajam pārstāvim savus pienākumus veikt saziņā ar Valsts prezidentu. 2023. gada 17. augusta vēstulē ārlietu ministra pienākumu izpildītājam un tieslietu ministrei Valsts prezidents uzsvēra:

“Latvijai jābūt cieši iesaistītai starptautisko tiesību attīstības procesā, lai palīdzētu stiprināt noteikumus balstītu starptautisko kārtību un atjaunot starptautisko taisnīgumu.”

Valsts prezidenta 2023. gada 16. augusta rīkojums Nr. 1 “Par īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos”.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča 2023. gada 17. augusta vēstule “Par īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos”.

Valsts prezidents 2023. gada 27. septembrī nosūtīja vēstuli tieslietu ministrei, kurā aicināja atbildīgo ministri pievērst uzmanību vairākiem jautājumiem saistībā ar atbildības noteikšanu par Krimināllikuma IX nodaļā “Noziegumi pret

Lai atvērtu dokumentu, klikšķiniet, lūdzu, uz hipersaites simbolu!

cilvēci, mieru, kara noziegumi, genocīds” un X nodaļā “Noziegumi pret valsti” paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem. Vēstulē Valsts prezidents uzsvēra:

“Valstī īstenotā sodu politika ir viens no instrumentiem, ar kuriem valsts vēršas pret iekšējiem un ārējiem apdraudējumiem, lai aizsargātu valsts un sabiedrības drošību. Uzskatu, ka sodu politika nedrīkst būt statiska, tā ir jāpielāgo aktuālajiem apdraudējumiem, lai valsts rīcībā esošie instrumenti būtu atbilstoši un efektīvi.”

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča 2023. gada 27. septembra vēstule tieslietu ministrei.

Izskatot Valsts prezidenta iesniegto likumprojektu “Grozījumi Krimināllikumā” (skatīt 6.1. sadaļas 1) punktu), Saeima izskatīja un atbalstīja vairākus Tieslietu ministrijas priekšlikumus par grozījumiem Krimināllikuma IX un X nodaļā.

Valsts prezidents 2023. gada 7. novembrī nosūtīja vēstuli izglītības un zinātnes ministrei un veselības ministram par informācijas apriti, lai stiprinātu drošību skolās. Vēstulē Valsts prezidents norādīja:

“Lai novērstu apdraudējumu izglītības procesā iesaistītajām personām, jo īpaši apdraudējumu dzīvībai vai veselībai, aicinu izstrādāt kārtību, kādā izglītības iestādes no citām valsts un pašvaldību iestādēm, tajā skaitā ārstniecības iestādēm, saņem informāciju par izglītojamā veselību, uzvedību un citiem apstākļiem, kas var ietekmēt izglītības programmas apguvi un tajā iesaistītās personas, kā arī šādas informācijas aizsardzību.”

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča 2023. gada 7. novembra vēstule izglītības un zinātnes ministrei un veselības ministram.

Priekšlikumi par informācijas apmaiņu tiek izskatīti kopsakarā ar Valsts prezidenta iesniegto likumprojektu “Grozījumi Izglītības likumā” (skatīt 6.1. sadaļas 2) punktu).

6.4. LIKUMU IZSLUDINĀŠANA

Satversmes 69. pants noteic, ka Valsts prezidents izsludina Saeimā pieņemtos likumus ne agrāk kā desmitā dienā un ne vēlāk kā divdesmit pirmā dienā pēc to pieņemšanas.

2023. gadā izsludināti 109 likumi, savukārt viena likuma izsludināšana tika apturēta, jo atbilstoši Satversmes 72. panta otrajam teikumam Valsts prezidentam ir jāaptur likuma izsludināšana, ja to prasa ne mazāk kā viena trešdaļa deputātu.

7. VALSTS PREZIDENTA DARBĪBA IEKŠPOLITIKAS JOMĀ

Valsts prezidentam kā Latvijas valsts augstākajai amatpersonai ir būtiska loma valsts stabilitātes nodrošināšanā. Valsts prezidenta pienākums ir aizsargāt Satversmi un tajā ietvertās konstitucionālās vērtības, politiski nepieļaujot demokrātijas un tiesiskuma vājināšanu. No Valsts prezidenta tiek sagaidīta politiskā neitralitāte un iesaiste ilgtermiņa valsts attīstībā, kas nav piesaistīta četru gadu vēlēšanu ciklam. Iekšpolitikas jomā Valsts prezidenta prioritātes bija politikas plānošana un sadarbības organizēšana, tautsaimniecības attīstīšana un valsts konkurētspējas veicināšana, darba vizītes Latvijas novados un sadarbība ar pašvaldībām, kā arī izglītības un zinātnes un veselības nozares jautājumi.

7.1. POLITIKAS PLĀNOŠANA UN SADARBĪBAS ORGANIZĒŠANA

Lai strādātu pie valsts ilgtermiņa attīstības jautājumiem un saskaņā ar izvirzītajām prioritātēm sekmētu politisku, ekonomisku, tiesisku un sociālu attīstības mērķu sasniegšanu, Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs regulāri ticies ar Saeimas priekšsēdētāju un Ministru prezidentu. Latvijas iekšpolitikas aktualitātes Edgars Rinkēvičs pārrunāja ar valsts augstākajām amatpersonām, Ministru kabineta locekļiem, tieslietu un drošības nozares institūciju vadītājiem, kā arī ar pašvaldību, sociālo partneru, nevalstiskā sektora un uzņēmējdarbības vides pārstāvjiem.

17. augustā par atkāpšanos no amata paziņoja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš. Pēc Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa valdības demisijas raksta saņemšanas Valsts prezidents informēja sabiedrību par jaunās valdības veidošanas principiem. Rīgas pilī tika organizētas sarunas ar visiem Saeimā pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem, pārrunājot un noskaidrojot politisko spēku viedokļus par vēlamo koalīcijas modeli, iespējamām Ministru prezidenta amata kandidātiem, kā arī redzējumu par valdībai veicamajiem ilgtermiņa un neatliekamajiem darbiem.

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei Edgars Rinkēvičs 24. augustā aicināja partiju apvienības "Jaunā vienotība" Ministru prezidenta amata kandidāti Eviku Siliņu sastādīt Ministru kabinetu. Saeima 15. septembrī apstiprināja trīs koalīcijas partneru veidoto Ministru kabinetu Evikas Siliņas vadībā.

Uzrunājot jauno valdību Ministru kabineta pirmajā svinīgajā sēdē 15. septembrī, Valsts prezidents uzsvēra, ka sabiedrība gaida darbu valsts labā un ātru rīcību daudzu neatliekamu jautājumu risināšanā, valsts iekšējās un ārējās drošības stiprināšanā, tautsaimniecības attīstībā. Valsts prezidents aicināja pārvarēt birokrātisko stagnāciju un lēmumu pieņemšanā balstīties uz sasniedzamo rezultātu.

Sadarbību ar parlamentu un aktuālos likumdevēja darbus, Valsts prezidents regulāri pārrunāja ar Saeimas priekšsēdētāju un Saeimas frakciju vadītājiem.

Līdz ar jaunas valdības koalīcijas izveidi par Saeimas priekšsēdētāju 20. septembrī tika apstiprināta koalīciju pārstāvošās Zaļo un Zemnieku savienības izvirzītā kandidāte Daiga Mieriņa.

Valsts prezidents ar Saeimas amatpersonām pārrunāja darbu pie 2024. gada valsts budžeta, īpaši uzsverot finansējuma palielināšanu iekšlietu sektoram. Valsts prezidents uzsvēra, ka Saeimai nepieciešams strādāt pie regulējuma saistībā ar augsto kredītmaksājumu slogu mājsaimniecībām un šķēršļu mazināšanu aktīvākai kredītēšanai. Edgars Rinkēvičs arī aicināja pārskatīt esošo elektroenerģijas tarifu sistēmu, kas salāgotu sabiedrības un valsts uzņēmumu intereses. Valsts prezidents vērsa uzmanību, ka Saeimai gaidāms darbs pie Nacionālās drošības koncepcijas un Valsts aizsardzības koncepcijas un jāpieņem Nacionālās kiberdrošības likums, kā arī nepieciešama aktīva Saeimas iesaiste sodu politikas pārskatīšanā.

17. jūlijā tiekoties ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju un Tieslietu padomes priekšsēdētāju Aigaru Strupišu, Valsts prezidents aicināja pievērst uzmanību tiesu nolēmumu kvalitātei, īpaši pamatotībai, lai stiprinātu sabiedrības uzticēšanos tiesu varai. Lai pārrunātu Satversmes tiesas spriedumu izpildi un Satversmes tiesas lomu likuma varas, tiesiskuma un demokrātijas ilgtspējas nodrošināšanā Latvijā, 31. jūlijā Valsts prezidents tikās ar Satversmes tiesas priekšsēdētāju Aldi Laviņu.

Valsts prezidents ir uzsvēris, ka jāspēj rast saprātīgu un efektīvu veidu, kā nodrošināt valstiski svarīgu projektu īstenošanas likumību un lietderību. 29. augustā Edgars Rinkēvičs apmeklēja Valsts kontroli un tikšanās laikā ar valsts kontrolieri Rolandu Irkli un Valsts kontroles padomes locekļiem pārrunāja Valsts kontroles darba prioritātes un Valsts kontroles secinājumus un priekšlikumus pēc atsevišķu lietderības revīziju veikšanas. Tika pārrunāta revīzija par Latvijas Republikas robežas joslas infrastruktūras būvniecību un uzturēšanu, kā arī Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības ārkārtas revīzijas nepieciešamība un iespējamie sistēmiskie uzlabojumi, lai jau pašvaldību ikgadējo pārskatu revīzijās tiktu nodrošināta priekšlaicīga risku novēršana.

29. augustā Edgars Rinkēvičs tikās ar Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes pārstāvjiem un pauda nostāju, ka zvērinātiem tiesu izpildītājiem ir īpaša atbildība visu tiesas nolēmuma izpildē iesaistīto pušu pamattiesību nodrošināšanā, tādēļ zvērinātu tiesu izpildītāju darbs lielā mērā veido sabiedrības viedokli par tiesu sistēmas efektivitāti, caurspīdīgumu un taisnīgumu.

Lai pārrunātu Centrālās vēlēšanu komisijas gatavību Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2024. gadā, kā arī jautājumu saistībā ar tiešsaistes vēlēšanu reģistra un vēlēšanu vadības sistēmas uzturēšanu un izmantošanu, Edgars Rinkēvičs Rīgas pilī tikās ar komisijas vadītāju Kristīni Saulīti. Valsts prezidents uzsvēra, ka komisijai ir izšķiroša loma, lai tiktu nodrošināta demokrātijas pamatvērtība – balsstiesīgo pilsoņu tiesības īstenot valsts varu, piedalīties vēlēšanās un piedalīties likumdošanas procesā.

7.2. TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪŠANA UN VALSTS KONKURĒTSPĒJAS VEICINĀŠANA

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs kā vienu no savas prezidentūras prioritātēm noteica valsts konkurētspējas veicināšanu. Uzmanot Latvijas Republikas Saeimu inaugurācijas dienā 8. jūlijā, Valsts prezidents teica: "Latvijas konkurētspēja ir atkarīga no jaunu un ambiciozu iespēju radīšanas Latvijas eksportspējīgajiem uzņēmumiem īpaši nozārēs ar augstu pievienoto vērtību. Mūsu konkurētspēja ir arī tieši atkarīga no valsts snieguma uzņēmējdarbībā, zinātnē, izglītībā un inovācijās. Tikai tā mēs nostiprināsim savas pozīcijas kā labklājīga, stipra un moderna valsts, kas ir aktīva starptautiskās politikas dalībniece."

Lai saņemtu konkrētus priekšlikumus valsts konkurētspējas stiprināšanai, Valsts prezidents oktobrī izveidoja Valsts konkurētspējas komisiju. Pirmajos darbības mēnešos komisijā iesaistītie eksperti identificēja ilgtermiņā risināmos jautājumus, kā arī vienojās ar Valsts prezidentu par īstermiņa darbības virzieniem izglītības, zinātnes un uzņēmējdarbības jomās, pie kuriem komisija darbu uzsāks 2024. gadā.

Prezidentūras pirmajā pusgadā tautsaimniecības jautājumi bija aktuāli Valsts prezidenta regulārajās tikšanās reizēs ar valsts amatpersonām, jo īpaši ar abu šajā laikā strādājošo valdību ekonomikas, finanšu, satiksmes, klimata un enerģētikas, zemkopības, vides un reģionālās attīstības ministriem, kā arī ar Latvijas Bankas, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, Finanšu izlūkošanas dienesta vadītājiem.

Uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Valsts prezidents norādījis uz birokrātijas mazināšanu kā būtisku instrumentu, kur valsts iestādēm maksimāli jāpārorientē sava darbība un fokuss uz rezultātiem, nevis procesu.

Finanšu jomā Valsts prezidents atbildīgajām iestādēm akcentēja nepieciešamību uzlabot finanšu pakalpojumu pieejamību, jo īpaši, reģionos, kā arī veicināt komercbanku konkurenci un nodrošināt samērīgu komercbanku uzraudzību. Valsts prezidents norādīja uz nepieciešamību izstrādāt atbalsta instrumentus mājāsaimniecībām, lai mazinātu hipotekāro kredītu maksājumus. Valdība par šādu atbalstu lēma 2023. gada decembrī. Savukārt attiecībā uz nodokļu reformas iecerēm Valsts prezidents uzsvēra nepieciešamību jebkuras reformas salāgot ar konkurētspējas veicināšanu, ēnu ekonomikas apkarošanu un nodokļu izmaiņām citās Baltijas valstīs.

2024. gada valsts budžeta izstrādē Valsts prezidents pauda atbalstu valdības izvirzītajām prioritātēm, kā arī akcentēja, ka būtiski ir pildīt visas iepriekš panāktās vienošanās. Valsts prezidents vairākkārt iestājās par vienlīdzīgu atalgojuma pieaugumu visiem iekšlietu resorā strādājošiem.

Satiksmes jomā Valsts prezidents uz tikšanos aicināja atbildīgos ministrus, lai izskatītu infrastruktūras projektu problēmjautājumus, tostarp elektrovilcienu piegādes un "Rail Baltica" projekta detaļas. Valsts prezidents arī pārrunāja reģionālajās vizītēs saņemto informāciju par autoceļu stāvokli, kas liedz kvalitatīvi saņemt valsts un pašvaldību pakalpojumus, kā arī ierobežo uzņēmējdarbības attīstību. Ņemot vērā ģeopolitisko situāciju, Valsts prezidents aicināja izmantot Latvijas ostu kapacitāti Ukrainas graudu tranzīta

nodrošināšanai, kā arī ierosināja pārtraukt Krievijas graudu importu Latvijā un atbalstīja iniciatīvu panākt vienotu ES valstu nostāju par importa ierobežošanu.

Enerģētikas jomā Valsts prezidenta darbākārtībā bija enerģētiskās drošības jautājumi, kas saistīti ar kritiskās infrastruktūras drošības stiprināšanu, kā arī Baltijas valstu elektrotīklu drošu sinhronizāciju ar Eiropas elektrotīklu. Valsts prezidents ar valdības pārstāvjiem pārrunāja risinājumus, lai nākotnē nodrošinātu samērīgu un paredzamu elektroenerģijas sistēmas tarifu pieaugumu, un atzinīgi novērtēja, ka līdz gada beigām visiem mājtsaimniecību lietotājiem tika samazināta tarifa fiksētā daļa par 60%, kā arī ierobežotas turpmākas tarifa strauja pieauguma iespējas.

Reģionālās politikas jomā Valsts prezidents aicināja atbildīgo ministriju strādāt pie priekšlikumiem, lai mazinātu reģionu ekonomiskās atšķirības, jo īpaši uzmanību veltot Latvijas austrumu pierobežas attīstībai. Ņemot vērā, ka Valsts prezidenta reģionālajās vizītēs iedzīvotāji īpaši aktualizēja mājokļu pieejamības problēmu, Valsts prezidents atbildīgo ministru aicināja pastiprināt centienus šajā jomā.

Prezidentūras pirmajā pusgadā Valsts prezidents tikās ar uzņēmēju organizāciju – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Darba devēju konfederācijas – pārstāvjiem. Panākta vienošanās sadarboties ārvalstu vizīšu plānošanā ar uzņēmēju delegācijām, paredzot, ka vizītes tiks organizētas valstīs, kurās uzņēmējiem ir interese stiprināt vai meklēt eksporta iespējas.

Pēc tikšanās ar lauksaimniecības organizācijām 7. novembrī Valsts prezidents ar atbildīgajiem valdības ministriem pārrunāja nepieciešamību uzturēt ar uzņēmējiem dialogu par pievienotās vērtības nodokļa likmi Latvijai raksturīgiem augļiem, ogām un dārzeņiem un rast savstarpēji pieņemamu risinājumu. Gada izskaņā valdība panāca kompromisu ar nozari, nodokļu likmi ceļot tikai līdz 12% (21% vietā). Līdzīgi Valsts prezidents lūdza rast kompromisu, lai sabalansētu vides aizsardzības un tautsaimniecības attīstības intereses sarunās ar vides, kā arī kokrūpniecības un mežsaimniecības nozaru organizācijām.

Ekonomikas attīstības jautājumi ir būtiska daļa Valsts prezidenta reģionālajās vizītēs gan sarunās ar pašvaldību vadību, gan arī apmeklējot novada uzņēmumus. 2023. gadā Edgars Rinkēvičs reģionālo vizīšu laikā apmeklēja dažāda mēroga uzņēmumus, kā arī tikās ar reģionu uzņēmējiem. Vizītēs ir iespēja gan nepastarpināti uzzināt par novadu attīstības plāniem un izaicinājumiem, gan arī izcēlt novada uzņēmējus, kas ar savu darbību veicina reģiona un visas valsts ekonomikas izaugsmi.

Valsts prezidents vairākkārt godinājis un izcēlis labākos piemērus un sasniegumus dažādās tautsaimniecības nozarēs. Lai uzsvērtu inovāciju un eksporta nozīmi, Valsts prezidents piedalījās pirmajā Latvijas jaunuzņēmumu apbalvošanas ceremonijā, kā arī ikgadējā Eksporta un inovācijas balvas laureātu godināšanā. Savukārt, novērtējot tradicionālo tautsaimniecības nozaru nozīmi valsts ekonomikā, Valsts prezidents piedalījies ilggadējos lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares pasākumos "Sējējs 2023" un "Zelta čiekurs 2023", pasniedzot balvas par mūža ieguldījumu.

Valsts konkurētspējas stiprināšanai būtiska ir ārējo ekonomisko attiecību veicināšana – Latvijas uzņēmumu eksporta iespēju paplašināšana, ārvalstu investīciju piesaiste un starpvalstu infrastruktūras projektu attīstība.

6.–9. septembrī, piedaloties Trīs Jūru iniciatīvas ikgadējā samitā un biznesa forumā Bukarestē, Rumānijā, Valsts prezidents akcentēja, ka ekonomiskās attīstības veicināšana ir neatņemama daļa no valsts aizsardzības: "Aizvien ciešākās globālās piegādes ķēdes veicina reģionu drošību. Infrastruktūras attīstība kalpo gan civilo, gan militāro mērķu sasniegšanai." Biznesa forumā, kas veltīts enerģētikas, digitalizācijas un transporta jomām, piedalījās arī Latvijas uzņēmēju delegācija, tai skaitā uzņēmumi, kas izvērtē iespējas saviem attīstības projektiem piesaistīt Trīs Jūru iniciatīvas investīciju fonda līdzekļus.

Darba vizītes ASV laikā Valsts prezidents tikās ar potenciālajiem ASV investoriem. Uzrunājot "Spotlight Latvia 2023" un ASV-Baltijas valstu stratēģiskā investīciju samita dalībniekus, Valsts prezidents norādīja, ka ASV un Latvijas ekonomikas sadarbības pamatā ir jābūt produktiem un pakalpojumiem ar augstu pievienoto vērtību tādos sektoros kā informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, bioekonomika, biomedicīna, viedie materiāli un tehnoloģijas, kā arī ilgtspējīga enerģētika.

7.3. DARBA VIZĪTES LATVIJAS NOVADOS UN SADARBĪBA AR PAŠVALDĪBĀM

Savas prezidentūras pirmajā nedēļā Valsts prezidents apliecināja gatavību apmeklēt katru Latvijas pašvaldību, lai klātienē iepazītos ar pašvaldību darbu, novadu iedzīvotājiem, izglītības iestādēm un uzņēmējdarbības vidi.

Pirmajā prezidentūras pusgadā Valsts prezidents devās 12 reģionālajās darba vizītēs:

- 21. jūlijā Krāslavas novadā;
- 28. jūlijā Kuldīgas novadā;
- 4. augustā Valmieras novadā;
- 10. augustā Liepājā;
- 11. augustā Dienvidkurzemes novadā;
- 12. septembrī Balvu novadā;
- 14. septembrī Jelgavā;
- 12. oktobrī Ādažu novadā;
- 24. oktobrī Talsu novadā;
- 31. oktobrī Jēkabpils novadā;
- 6. novembrī Madonas novadā;
- 8. decembrī Ķekavas novadā.

Apliecinot, ka Latvijas attīstībai būtiska ir visu reģionu un novadu attīstība, reģionālas vizītes ir bijušas arī ļoti nozīmīgas, lai Valsts prezidents nepastarpināti uzklausītu novadu iedzīvotājus un sniegtu atbildes uz iedzīvotāju jautājumiem. Vizītēs tiek pārrunāti gan valsts attīstības jautājumi un reģionu izaicinājumi, gan Valsts prezidents stāsta par personīgo un profesionālo attīstību, skaidro valsts pārvaldes jautājumus un veicina jauniešu interesi pašiem līdzdarboties savas pilsētas, novada un valsts dzīvē.

Reģionālajās vizītēs uzklausītie problēmjautājumi, tostarp attiecībā uz kredītu un finansējuma nepieejamību, autoceļu stāvokli, energopieslēgumu jaudām, mājokļu pieejamību, pēc vizītēm tiek iekļauti arī Valsts prezidenta regulāro tikšanos ar amatpersonām darbakārtībā.

Papildus visaptverošām novadu vizītēm Valsts prezidents tikās ar Varakļānu novada domes vadību, kā arī apmeklēja augusta negaisa postījumos skarto Dobeles novadu ar mērķi uzklausīt iedzīvotājus, pašvaldību un apliecināt valsts gatavību palīdzēt. Valsts prezidenta kanceleja vērsās pie ekonomikas un zemkopības ministriem, lūdzot sniegt informāciju Valsts prezidentam un dabas stihijas skartajām pašvaldībām par paveikto dabas stihijas seku apzināšanā un novēršanā. Septembrī notikušas diskusijas valdībā, un daļa no radītajiem zaudējumiem tika atlīdzināti. Dabas stihijas radītie postījumi arī aktualizēja jautājumu par apdrošināšanas iespējām lauksaimniekiem un citiem uzņēmējiem. Valsts prezidents šo jautājumu pārrunāja ar nozares ministru un uzsvēra savās sarunās ar lauksaimniekiem.

Novadu pašvaldību un valstspilsētu izaicinājumi pēc Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas, piemēram, finanšu situācija, izaicinājumi izglītības un veselības jomās, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu investīciju piesaiste, pārrunāti arī ar Latvijas Pašvaldību savienības vadību, kā arī Latvijas Lielo pilsētu asociācijas biedriem.

7.4. IZGLĪTĪBA UN ZINĀTNE

Kvalitatīva un pieejama izglītība un zinātniskā izcilība ir viena no Valsts prezidenta prioritātēm. Paziņojumā par valdības veidošanas principiem 2023. gada 17. augustā Valsts prezidents kā vienu no neatliekami veicamajiem darbiem uzsvēra nepieciešamību īstenot saprātīgas un samērīgas pārmaiņas izglītības sistēmā, izveidot kvalitatīvu un pieejamu izglītības sistēmu, ņemot vērā Latvijas reģionu specifiku un dzīves realitāti. Tāpat zinātnes un augstākās izglītības izcilības veicināšana Latvijā bija viena no vadlīnijām Valsts prezidenta izveidotās Valsts konkurētspējas komisijas darbā.

Valsts prezidents īpašu uzmanību pievērta skolu tīkla sakārtošanai, pilnveidotā mācību satura un pārejas uz mācībām valsts valodā ieviešanas sekmēm, kā arī drošai skolu videi un pedagogu atbalģojumam un darba apstākļu uzlabošanai. Aktuālos jautājumus nozarē Valsts prezidents regulāri pārrunāja ar Ministru prezidentu, izglītības un zinātnes un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriem, reģionālo vizīšu ietvaros ar pašvaldību un skolu vadību un skolotājiem, kā arī ar Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību,

Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju un Valsts prezidenta deleģētajiem augstskolu padomju pārstāvjiem.

Izglītības jautājumus Valsts prezidents pārrunāja deviņās reģionālajās vizītēs – Krāslavas, Kuldīgas, Varakļānu, Balvu, Valmieras, Jelgavas, Ādažu, Jēkabpils un Madonas novadā. Sarunās kā īpašs izaicinājums tika izcelts personāla trūkums reģionos, lai efektīvi īstenotu iekļaujošu izglītību, kā arī nepietiekamie metodiskie materiāli "Skola 2030" satura sekmīgai ieviešanai. Padziļinātas sarunas tika veltītas mazo skolu reorganizācijām un saistītajai problemātikai – ceļu kvalitātei un pārvadājumiem, lai nodrošinātu skolēnu un skolotāju nokļūšanu līdz attālākām skolām.

Ņemot vērā publiskos iebildumus no pašvaldībām, skolām un vecākiem par skolu reorganizāciju plāniem, Valsts prezidents publiskajā komunikācijā un sarunās ar Saeimas, Ministru kabineta un pašvaldību pārstāvjiem uzsvēra, ka skolas un reģioni ir dažādi, tāpēc arī risinājumi skolu tīkla pārkārtojumiem ir jāveido katram savi. Modelējot skolu tīklu, centrā ir jābūt skolēnu labākajām interesēm.

Valsts prezidents iestājās par to, ka vēstures apguvei ir jābūt kā atsevišķam mācību priekšmetam, šo nostāju atspoguļojot 8. septembra paziņojumā. 11. oktobrī Izglītības un zinātnes ministrija publiski paziņoja, ka no 2024./2025.mācību gada 10.–11. klasē vēsturi plānots mācīt kā atsevišķu priekšmetu.

Sarunās ar izglītības un zinātnes ministri un finanšu ministru Valsts prezidents iestājās par to, ka iespējami ātrāk skolām jānodrošina papildu mācību materiāli, jāīsteno solītā pedagogu atalgojuma pakāpeniska paaugstināšana, kā arī jāvirzās uz mērķi zinātnei atvēlēt vismaz 1,5% no iekšzemes kopprodukta.

18. augustā Valsts prezidents tikās ar deleģētajiem augstskolu padomes pārstāvjiem, pārrunājot līdzšinējo darbu augstskolu pārvaldībā, kā arī uzsverot augstskolu nozīmīgo lomu ekonomikas izaugsmes nodrošināšanā. Tāpat Valsts prezidents uzsāka augstskolu vizītes, iesākot ar zinātnes universitāšu apmeklējumiem un plānojot 2024. gadā turpināt vizītes pārējās augstskolās. 14. septembrī Valsts prezidents apmeklēja Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti Jelgavā, 27. novembrī – Rīgas Tehnisko universitāti, tiekoties ar studentiem un augstskolu vadību. Ar zinātņu universitāšu pārstāvjiem tika pārrunātas īstenotās pārmaiņas studiju un zinātnes procesu pilnveidē, sadarbības stiprināšanas iespējas ar uzņēmumiem.

1. septembrī Valsts prezidents piedalījās Zinību dienas svinīgajos pasākumos Rīgas Lietuviešu vidusskolā, Rīgas Valsts klasiskajā ģimnāzijā un Jūrmalas Pumpuru vidusskolā. 29. septembrī Edgars Rinkēvičs Rīgas pilī sveica pedagogus Ata Kronvalda balvas un ceļojošo balvu "Lielā pūce" un "Mazā pūce" pasniegšanas ceremonijā.

7.5. VESELĪBAS APRŪPE

Veselības jomā Valsts prezidents īpašu uzmanību pievērta veselības aprūpes finansēšanas modelim un finanšu situācijai slimnīcās, slimnīcu tīkla izaicinājumiem, personāla trūkumam un veselības nozarē strādājošo atalgojumam. Sarunās ar veselības ministru Valsts prezidents vērsa uzmanību uz vairākiem praktiskiem problēmjaudājumiem, kas aktualizēti gan reģionālajās vizītēs, gan tikšanās reizēs ar sabiedriskajām organizācijām. Piemēram, kritiskā situācija kompensējamo medikamentu jomā, tai skaitā reto un neārstējamo slimību gadījumos, kā arī augošā nepieciešamība nodrošināt pieejamākus paliatīvās aprūpes pakalpojumus.

Valsts prezidents apmeklēja un iepazinās ar ikdienas ārstniecības iestāžu darbu un veselības aprūpes sistēmas izaicinājumiem Rīgā un reģionos. 25. augustā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs apmeklēja Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcu, kur tikās ar vadību, personālu un iepazinās ar atsevišķu slimnīcas struktūrvienību darbu. Tikšanās laikā Valsts prezidents pateicās medikumiem un slimnīcas atbalsta personālam par viņu ikdienas darbu un rūpēm, ko velta pacientiem. "Veselības nozarē neapšaubāmi ir nepieciešami papildu finanšu līdzekļi, taču tie ir jāiegulda racionāli un pārdomāti. Tas nozīmē arī domāšanas maiņu, labas pārvaldības praksi ārstniecības iestādēs, uz pacienta vajadzībām centrētas pieejas stiprināšanu, mūsdienīgus darba apstākļus un attīstības iespējas ārstniecības iestāžu personālam," pēc vizītes sacīja Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs.

Lai apmeklētu Paliatīvās aprūpes nodaļas pacientus un darbiniekus, Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs 10. oktobrī devās uz Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionāru "Biķernieki", kur piedalījās labdarības akcijā "Svētku galds".

17. oktobrī Valsts prezidents apmeklēja Bērnu klīniskās universitātes slimnīcu, kur tikās ar vadību un darbiniekiem dažādās nodaļās, kā arī apciemoja pacientus.

4. decembrī Edgars Rinkēvičs apmeklēja Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcu, kur tikās ar slimnīcas vadību un personālu, kā arī iepazinās ar darbu Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas klīnikā, Aptiekas loģistikas centrā, Latvijas Onkoloģijas centra operāciju blokā un Staru terapijas klīnikā.

Novada vizīšu ietvaros Valsts prezidents apmeklēja Kuldīgas slimnīcu, Balvu slimnīcu, Jēkabpils reģionālo slimnīcu un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Jelgavas brigāžu atbalsta centru.

8. VALSTS PREZIDENTA DARBĪBA SALIEDĒTAS, VIENLĪDZĪGAS UN IEKĻAUJOŠAS SABIEDRĪBAS VEICINĀŠANAS JOMĀ

Sociālās un reģionālās nevienlīdzības mazināšanas jautājumi, iedzīvotāju tiesību aizsardzība ir Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča prioritāte. Uzrunājot Latvijas Republikas Saeimu inaugurācijas dienā 8. jūlijā, Valsts prezidents teica: "Savas prezidentūras laikā es iestāšos par modernas un stipras Latvijas izveidi, par tiesisku un taisnīgu Latviju, par tautas labklājību, par iekļaujošu un cieņpilnu sabiedrību. (..) Katram Latvijas cilvēkam, tās pilsonim jājūtas piederīgam, tiesiski aizsargātam un drošam. (..) Būtiska problēma ir nevienlīdzība – gan sociālā, gan reģionālās attīstības ziņā. Pārāk liela ir mūsu sabiedrībā valdošā sociālā plaisa. Pieņemot lēmumus, atcerēsimies, kā tie ietekmēs katru cilvēku un arī kā tie palīdzēs pārraut šo plaisu. Mums ir jāpanāk tāda attīstība visā valstī, kas mazina reģionālo nevienlīdzību. Tas paredz investīcijas un attīstības stimulēšanu lauku teritorijās, nodrošinot infrastruktūru, darba iespējas un sabiedriskos pakalpojumus."

Sociālās nevienlīdzības mazināšanas un tiesiskās drošības stiprināšanas jautājumi regulāri pārrunāti ar nozaru ministriem, tiesībsargājošo iestāžu vadību, pašvaldību un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem.

Īpaša uzmanība pievērsta pakalpojumu pieejamībai un atbalstam iedzīvotājiem Latgales reģiona un Austrumu pierobežas pašvaldībās.

Reģionālo vizīšu ietvaros Valsts prezidents apmeklēja sociālo pakalpojumu iestādes (Balvu Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs, Talsu Ģimeņu un bērnu attīstības centrs "Brīnumiņš" un Ķekavas sociālās aprūpes centrs) un slimnīcas (Kuldīgas slimnīca, SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" un Jēkabpils reģionālā slimnīca). Sociālo pakalpojumu centros tikās ar to pacientiem un darbiniekiem, lai tuvāk iepazītu centru darbību, izaicinājumus un ģimeņu dzīvesstāstus. Ar slimnīcu vadību un medicīnas personālu pārrunāja aktuālos jautājumus veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā, īpaši problēmas, kas saistītas ar kvalificētu speciālistu trūkumu. Sešas slimnīcas Valsts prezidents apmeklēja arī Rīgā.

Lai pārrunātu sociālās nevienlīdzības mazināšanas un nodarbinātības politikas jautājumus, Valsts prezidents 27. jūlijā tikās ar labklājības ministri Eviku Siliņu. Tika pārrunātas Labklājības ministrijas budžeta prioritātes 2024. gadam, bērnu interešu aizsardzības jautājumi, darbs pie minimālā sociālo pakalpojuma groza pārskatīšanas. Tāpat tika pārrunāta pensiju un izdienas pensiju aktuālā situācija, jautājumi par darbaspēka pārkvalifikāciju atbilstoši aktuālajām darba tirgus tendencēm, kā arī darbs pie hospisa jeb paliatīvās aprūpes pakalpojumu uzlabošanas Latvijā.

3. novembrī sarunā ar labklājības ministru Uldi Auguli Valsts prezidents vērsa ministra uzmanību uz reģionālo vizīšu laikā izskanējušām pašvaldību bažām par deinstitucionalizācijas projektu turpmāko finansēšanu un sociālo pakalpojumu sniegšanas riskiem pēc ES fondu projektu noslēguma. Tika pārrunāti arī nodarbinātības politikas jautājumi – darbaspēka pieejamība, darbinieku veselības stāvoklis, piemērotas prasmes, kā arī iekļaujoša darba vide.

Reģionālās nevienlīdzības mazināšanas jautājumus Valsts prezidents 7. augustā pārrunāja ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru Māri Sprindžuku, uzsverot, ka reģionālās attīstības politikai ir jābūt mērķētākai un valstī jāmazina reģionu ekonomiskā atšķirība. 23. oktobrī sarunā ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri Ingu Bērziņu Valsts prezidents atzīmēja, ka ir būtiski rast pielāgotus risinājumus un mazināt reģionālo nevienlīdzību. Edgars Rinkēvičs pozitīvi novērtēja ministres ieceres saistībā ar mājokļu jautājuma risināšanu un pašvaldību infrastruktūras piemērošanu valdības izvirzītajām reformām izglītības jomā.

5. septembrī Valsts prezidents tikās ar Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "SUSTENTO" pārstāvjiem, lai pārrunātu aktuālos jautājumus organizācijām, kas pārstāv cilvēku ar invaliditāti un pacientu ar hroniskām slimībām intereses. Valsts prezidents uzsvēra, ka svarīgi katram Latvijas iedzīvotājam nodrošināt pilnvērtīgu un iekļaujošu ikdienas dzīvi, ar nodarbinātības iespējām un labu dzīves kvalitāti, paužot cerību, ka arī jaunā valdība ņems vērā iekļaujošas sociālās politikas principus.

30. augustā Valsts prezidents piedalījās labdarības organizācijas Ziedot.lv 20 gadu svinībās Nordeķu muižā, uzrunājot ziedotājus, brīvprātīgos, palīdzības saņēmējus un Ziedot.lv komandu. 17. decembrī Edgars Rinkēvičs piedalījās labdarības akcijas "Eņģeļi pār Latviju" noslēguma koncertā Rātslaukumā, kā arī 21. decembrī – labdarības maratona "Dod pieci" noslēguma pasākumā, kurā tika vākti līdzekļi, lai dotu iespēju riskam pakļautiem bērniem un jauniešiem izrauties no nelabvēlīgas vides un veidot motivētu, drošu, garīgi un fiziski veselīgu nākotni.

6. decembrī Valsts prezidents Rīgas pilī uzņēma sabiedriski aktīvākās un radošākās Latvijas daudz bērnu ģimenes, kā arī ģimenes, kas pēc ilgstošas prombūtnes ārzemēs ir atgriezušās uz dzīvi Latvijā. Uz tradicionālo Ziemassvētku pasākumu pēc novadu pašvaldību ierosinājuma bija aicinātas ģimenes no Aizkraukles, Alūksnes, Augšdaugavas, Dienvidkurzemes, Dobeles, Gulbenes, Krāslavas, Kuldīgas, Ķekavas, Saldus, Smiltenes un Valkas novada, kā arī ģimenes no Balviem, Daugavpils, Jelgavas, Jūrmalas, Liepājas, Olaines un Rīgas.

9. SOCIĀLAIS DIALOGS UN NVO

Valsts prezidents paudis nostāju, ka darbinieku un darba devēju sociālajam dialogam ir jābūt līdzsvarotam, ievērojot abu pušu tiesības un intereses, tādējādi nodrošinot sociālo stabilitāti valstī. Valsts prezidents apliecinājis gatavību uzturēt regulāru dialogu ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību un nozaru arodbiedrībām. 17. jūlijā Edgars Rinkēvičs tikās ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāju Egilu Baldzēnu, lai iepazītos ar organizācijas darba prioritātēm, tika pārrunāti arī darba ražīguma, koplīguma un dažādi ar nodokļu režīmiem saistīti jautājumi Baltijas valstu un Eiropas Savienības kontekstā. Savukārt 29. septembrī Edgars Rinkēvičs ar Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības pārstāvjiem pārrunāja darbu izglītības jomas pilnveidošanā un aicināja arodbiedrību turpināt konstruktīvu sadarbību ar valsts sektoru, nozarē strādājošajiem profesionāļiem, izglītojamajiem un viņu vecākiem.

Lai pārrunātu sociālā dialoga stiprināšanu starp valsti un darba devējiem, nodokļu politiku un ēnu ekonomikas ierobežošanu, Valsts prezidents 27. oktobrī tikās ar Latvijas Darba devēju konfederācijas vadību.

3. novembrī sarunā ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras vadību tika pārrunāti organizācijas izvirzītie izaicinājumi – pārmērīgs administratīvais slogs, finanšu nepieejamība uzņēmējdarbības attīstībai, darbaspēka trūkums, enerģētikas stratēģijas nepieciešamība, kā arī nodokļu sistēmas iespējamie uzlabojumi.

Valsts prezidents tikās ar dažādu NVO un biedrību pārstāvjiem. 29. augustā Edgars Rinkēvičs tikās ar biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" vadību. Tikšanās laikā tika pārrunāti biedrības darbības virzieni, īpaši, kā stiprināt Latvijas pilsoniskās sabiedrības kapacitāti un līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos reģionālā un nacionālā līmenī. 23. oktobrī Valsts prezidents tikās ar Latvijas Dabas fonda, Pasaules Dabas Fonda, Latvijas Ornitoloģijas biedrības, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas un biedrības "Zaļā brīvība" pārstāvjiem. Savukārt 7. novembrī Valsts prezidents uz klausīja Zemnieku saeimas, kooperatīvo sabiedrību "Mūsmāju dārzeni" un "Baltijas dārzeni", Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomes un Latvijas Augļkopju asociācijas pārstāvjus.

10. JAUNIEŠU LĪDZDALĪBA

Jauniešu dzīves kvalitāte un piederības sajūtas stiprināšana Latvijai ir Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča būtiska darba prioritāte. Uzrunājot Latvijas Republikas Saeimu inaugurācijas dienā 8. jūlijā, Valsts prezidents īpaši uzsvēra: "Politiku pienākums ir Latviju padarīt par jauniešu mājām. Latvijā jauniešiem jājūtas saklausītiem un atbalstītiem, jauniešu idejām un pienesumam jāveido Latvijas nākotnes pamats."

Jaunatnes jomā Valsts prezidenta aktīvā uzmanības lokā bija šādas tēmas:

- Jauniešu līderība un iesaiste politikā. Risinājumi, lai jaunie cilvēki efektīvi piedalītos savas skolas, kopienas, pašvaldības aktuālu jautājumu risināšanā, vienlaikus stiprinot jauniešu pārliecību par sevi un drošības sajūtu attiecībā ar apkārtējiem.
- Droša skolas vide.
- Piekļuve labai izglītībai un labam darbam. Šis jautājums bija īpaši nozīmīgs skolu tīkla pārkārtojumu un pilnveidotā mācību satura lēmumu pieņemšanā.
- Jauniešu mentālā veselība un atkarību mazināšana, vērtīgākie atbalsta veidi, kādus patiesi varam nodrošināt grūtā brīdī.

Valsts prezidents šos jautājumus pārrunāja gan sarunās ar jauniešiem skolās, ar skolu un pašvaldību vadību un sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem, gan sarunās ar nozaru ministriem par praktisko rīcību situācijas uzlabošanai.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs tikās ar jauniešiem no 20 izglītības iestādēm. Rīgā un Jūrmalā – ar Rīgas Lietuviešu vidusskolas, Rīgas Valsts klasiskās ģimnāzijas, Jūrmalas Pumpuru vidusskolas, Rīgas Tehniskās universitātes, Rīgas 4. pirmsskolas izglītības iestādes "Avotiņš" un Rīgas 45. vidusskolas bērniem un jauniešiem. Reģionos – ar Rūjienas vidusskolas, Varakļānu vidusskolas, Balvu Valsts ģimnāzijas, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolas, Jelgavas Mūzikas vidusskolas, Jelgavas Valsts ģimnāzijas, Jelgavas Tehnikuma, Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas, Jelgavas Amatu vidusskolas, Ādažu vidusskolas, Jēkabpils Agrobiznesa koledžas un Ērgļu vidusskolas jauniešiem. Ārvalstu vizītes ietvaros Valsts prezidents apmeklēja arī Ņujorkas latviešu skolu. Ar jauniešiem pārrunātas gan tālāko mācību un karjeras izvēles iespējas, jauniešu iesaiste dažādās sabiedriskās aktivitātēs, lai risinātu sev un saviem apkārtējiem aktuālus jautājumus, gan uzklauvēts jauniešu viedoklis par "Skola 2030" mācību saturu, reģionu skolu reorganizāciju un iespējām piekļūt dažādām brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm.

Jēkabpils Agrobiznesa koledžā Edgars Rinkēvičs tikās ar audzēkņiem un iepazinās ar koledža īstenoto Valsts aizsardzības mācības programmu, ko Latvijā apgūst aptuveni 1900 skolēnu vidējās izglītības pakāpē un kas no 2024. gada būs obligāts mācību priekšmets izglītības saturā.

Novērtējot jauniešu aktīvo darbošanos sabiedrības labā, Valsts prezidents uzņēmās Goda prezidenta amatu Latvijas Skautu un gaidu centrālajā organizācijā.

Lai uzsvērtu jauniešu līdzdalību valsts veidošanas procesos un jauniešu lomu Latvijas attīstībā, Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs 27. oktobrī aizvadīja sarunu ar Rīgas Ekonomikas augstskolas un Zviedrijas vēstniecības Latvijā rīkotā projekta "Future Leaders Academy" dalībniekiem par nākotnes līderiem Latvijā.

Ar mērķi veicināt skolēnu patriotismu un pilsonisko līdzdalību, Valsts prezidents 5.–12. klašu skolēnus aicināja piedalīties radošo darbu konkursā – iztēloties sevi Valsts prezidenta amatā un sagatavot 18. novembra svētku uzrunu tautai. Konkursā tika saņemts rekordliels pieteikumu skaits – 358 skolēnu uzrunas. Konkursa laureāti – Eliass Jānis Priedīts (Alojas Ausekļa vidusskola, 6.b klase), Agnete Esmeralda Lauce (Ojāra Vācieša Gaujienas pamatskola, 8. klase) un Ilja Polis (RTU Inženierzinātņu vidusskola, 10.a klase) – uzstājās ar savām uzrunām Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai veltītajā svētku koncertā Latvijas Nacionālajā teātrī 18. novembrī.

21. decembrī Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs piedalījās labdarības maratona "Dod pieci" pasākumā, aktualizējot jautājumu par Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību iesaisti un sadarbību riskam pakļautu bērnu un jauniešu atbalstā. Ar sabiedriskajām organizācijām un nozaru ministrijām pārrunātas nepieciešamās rīcības bērnu un jauniešu atbalstam, lai ieviestu efektīvus, uz uzvedības maiņu vērstus pakalpojumus ģimenēm un bērniem, tostarp veicinātu iekļaujošu, drošu un atbalstošu skolu vidi.

11. TIESNEŠA ZVĒRESTA (SVINĪGĀ SOLĪJUMA) PIEŅEMŠANA

Viens no tiesu varas simboliem ir tiesneša zvērests (svinīgais solījums). Atbilstoši likuma "Par tiesu varu" 68. pantam tiesnesis stājas pie savu pienākumu pildīšanas pēc zvēresta (svinīgā solījuma) došanas. Tiesneša zvērestu (svinīgo solījumu) pieņem Valsts prezidents.

2023. gadā notikusi viena tiesneša zvēresta ceremonija. Valsts prezidentam Edgaram Rinkēvičam tiesneša zvērestu deva apgabaltiesas tiesnesis Elvijs Vēbers.

12. AUGSTĀKIE VALSTS APBALVOJUMI UN VALSTS PREZIDENTA APBALVOJUMI

Augstākie valsts apbalvojumi – Triju Zvaigžņu ordenis, Viestura ordenis un Atzinības krusts, to piešķiršana un pasniegšana ir vēsturiska un neatņemama Valsts prezidenta funkcija. Tā ir viena no Valsts prezidentam Satversmes 41. pantā piešķirtās valsts reprezentācijas izpausmēm un noteikta Valsts apbalvojumu likumā. Īstenojot apbalvošanas funkciju, Valsts prezidents valsts vārdā godina cilvēkus par izcilu un nesavtīgu veikumu Latvijas sabiedrības kopējam labumam.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs atbilstoši Valsts apbalvojumu likuma 42. pantam apstiprinājis Ordeņu kapitula sastāvu.

Darbībai Ordeņu kapitulā par tā kancleru uzaicināts un iecelts:

- Viestura ordeņa lielkrusta komandieris, valsts aizsardzības un patriotisma fonda "Namejs" valdes priekšsēdētājs, ģenerālleitnants (atv.) Raimonds Graube.

Par Ordeņu kapitula locekļiem uzaicināti un iecelti:

- Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, uzņēmuma "SAF Tehnika" valdes priekšsēdētājs Normunds Bergs;
- Triju Zvaigžņu ordeņa kavaliers, Latvijas Radio 3 "Klasika" direktore, muzikoloģe Gunda Vaivode;
- Triju Zvaigžņu ordeņa lielvirsnieks, Viestura ordeņa lielkrusta komandieris, Atzinības krusta lielkrusta komandieris, brigādes ģenerālis (atv.) Jānis Kažociņš;
- Viestura ordeņa komandieris, NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra direktors Jānis Sārts;
- Atzinības krusta virsniece, Latvijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Dānijas Karalistē Inga Skujiņa;
- Atzinības krusta virsniece, žurnāla "Jurista Vārds" galvenā redaktore, juriste Dina Gailīte.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs saskaņā ar Ordeņu kapitula lēmumiem 2023. gadā ir apbalvojis 31 personu:

- ar Triju Zvaigžņu ordeni un tā goda zīmēm apbalvotas 7 personas;
- ar Viestura ordeni un tā goda zīmēm apbalvotas 12 personas;
- ar Atzinības krustu un tā goda zīmēm apbalvotas 12 personas.

Ar augstākajiem Latvijas valsts apbalvojumiem apbalvoti cilvēki, kuru godprātīgais profesionālais un sabiedriskais darbs, aktīvā pilsoniskā stāja, pašai izliedzība, drosme un patriotisms stiprina mūsu Latviju un ir valsts

augstākās atzinības vērts un godināms.

Atbilstoši Valsts apbalvojumu likumā noteiktajam valsts apbalvojumus pasniedz saistībā ar Latvijas valstij nozīmīgiem notikumiem – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu 4. maijā un Latvijas Republikas Proklamēšanas dienu 18. novembrī.

2023. gada 18. novembrī Rīgas pilī norisinājās augstāko valsts apbalvojumu svinīgās pasniegšanas ceremonija, kuru tradicionāli Latvijas Televīzija pārraidīja tiešraidē. Valsts augstāko atzinību saņēma izcilas personības visdažādākajās jomās no visas Latvijas – izcili skolotāji un zinātnieki, kultūras darbinieki, Dziesmu un deju svētku tradīcijas stiprinātāji.

Valsts prezidenta Cildinājuma raksts

Cildinājuma rakstu pēc savas iniciatīvas piešķir Valsts prezidents, lai izteiktu atzinību personām par sasniegumiem Latvijas valsts vai sabiedrības labā. Cildinājuma rakstu, mākslinieciski noformētu dokumentu ar Valsts prezidenta parakstu, var piešķirt gan par atsevišķu nozīmīgu darbu, gan par ilggadēju ieguldījumu.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs 2023. gadā pasniedza piecus Valsts prezidenta Cildinājuma rakstus par nesavtīgu un pašaieliedzīgu darbu un ieguldījumu Latvijas valsts un tās cilvēku labā:

- 24. jūlijā Latvijas Nacionālā teātra aktierim Jānim Kubilim, godinot viņu 100 gadu jubilejā un pateicoties par mūža ieguldījumu Latvijas kultūrā;
- 29. jūlijā ilggadējam Siguldas opermūzikas svētku organizētājam Dainim Kalnam, godinot viņa darbu mūža garumā Latvijas valsts labā;
- 3. oktobrī Latvijas Nacionālā teātra aktierim Uldim Dumpim, godinot viņu 80 gadu jubilejā un pateicoties par dāsno skatuvei veltīto mūžu un izcilo devumu Latvijas kultūrā;
- 6. oktobrī rakstniekam Albertam Belam, godinot viņu 85 gadu jubilejā un pateicoties par kalpošanu Latvijai;
- 27. decembrī māksliniekam Gunāram Bindem, godinot viņu 90 gadu jubilejā un pateicoties par mūža ieguldījumu Latvijas kultūrā.

13. APŽĒLOŠANAS TIESĪBAS IZMANTOŠANA

Latvijas Republikas Satversmes trešās nodaļas "Valsts prezidents" 45. pantā ir noteikts, ka Valsts prezidentam ir tiesības apžēlot noziedzniekus, par kuriem tiesas spriedums ir stājies likumīgā spēkā. Apžēlošanas mērķis ir izņēmuma gadījumos, rūpīgi izvērtējot nepieciešamību, atbrīvot no soda izciešanas atsevišķas notiesātas personas, proti, pilnīgi vai daļēji atbrīvot no kriminālsoda izciešanas, mīkstināt soda veidu vai noņemt sodāmību. Valsts prezidentam ir piešķirta tiesība apžēlot vai noraidīt apžēlošanu un viņa konstitucionālais statuss nosaka patstāvību un neatkarību lēmuma pieņemšanā.

Apžēlošanas kompetence aptver ikvienu notiesātu personu, noziedzīga nodarījuma veidu, sodu veidu un mēru, kā arī personu, kuras sodāmība nav dzēsta vai noņemta Krimināllikumā noteiktajā kārtībā. Apžēlošanas institūts neietver soda nosacītas atlaišanas institūtu, administratīvos sodus vai disciplinārsodus, kā arī neskar kaitējuma kompensāciju.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs prezidentūras laikā 2023. gadā izskatīja 54 apžēlošanas lūgumus.

Pamatojoties uz Apžēlošanas likuma 10. panta pirmo daļu, Valsts prezidents izdeva 4 apžēlošanas aktus un 50 lēmumus par apžēlošanas lūgumu noraidīšanu. Valsts prezidents divas notiesātās personas pilnīgi atbrīvoja no pamatsoda izciešanas, vienu notiesāto personu pilnīgi atbrīvoja no pamatsoda un papildsoda izciešanas, vienu notiesāto personu pilnīgi atbrīvoja no papildsoda izciešanas.

Apžēlošanas dienests pārskata periodā sagatavoja un nosūtīja 454 dokumentus par apžēlošanu, to skaitā arī ar krimināltiesisko nozari un tiesībsaizsardzības iestāžu darbību saistītos jautājumos.

14. KOMISIJAS, PADOMES UN EKSPERTU GRUPAS

Lai sasniegtu prezidentūras laikā izvirzītos mērķus vai aktualizētu kādu jautājumu, atbilstoši likumam "Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" Valsts prezidents ir tiesīgs izveidot pastāvīgu vai pagaidu konsultatīvu vai pētniecisku komisiju valstisku jautājumu risināšanai. Ja šāda komisija tiek izveidota, Valsts prezidents nosaka tās funkcijas, uzdevumus un komisijas locekļu pilnvaru laiku, kā arī apstiprina komisijas sastāvu.

Komisijas, izņemot Valsts Heraldikas komisiju, tiek izveidotas uz Valsts prezidenta pilnvaru laiku.

14.1. VALSTS KONKURĒTSPĒJAS KOMISIJA

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs par vienu no prezidentūras prioritātēm noteicis valsts konkurētspējas stiprināšanu, norādot, ka valsts konkurētspēja ir arī tieši atkarīga no valsts snieguma uzņēmējdarbībā, zinātnē, izglītībā un inovācijās. Līdz ar to Valsts prezidents 2023. gada 4. oktobrī izveidojis Valsts konkurētspējas komisiju (turpmāk – Komisija). Komisijas darbības mērķis ir sniegt atbalstu Valsts prezidentam Latvijas Republikas Satversmē noteikto funkciju īstenošanā un izstrādāt priekšlikumus valsts konkurētspējas stiprināšanai izglītības, zinātnes un uzņēmējdarbības jomās.

Par Komisijas uzdevumiem Valsts prezidents norāda: "Lai Latvija būtu labklājīga, stipra un moderna sabiedrība, ir nepieciešams būtiski kāpināt mūsu valsts ekonomiskās izaugsmes un konkurētspējas tempus. Latvijas konkurētspējas jautājumu saredzu kā daļu no mūsu drošības stratēģijas. Jo ciešāk integrēti būs globālajos tirgos, jo drošāka būs mūsu valsts. Šobrīd mijiedarbībā starp izglītību, zinātni un uzņēmējdarbību pastāv šķēršļi, kas kavē inovāciju attīstību. Saskatu, ka viens no komisijas galvenajiem uzdevumiem būs izstrādāt konkrētus priekšlikumus un labās prakses ieteikumus par, piemēram, dažādu administratīvo un birokrātisko šķēršļu mazināšanu, lai stiprinātu Latvijas konkurētspēju."

Valsts konkurētspējas komisija apvieno ekspertus izglītības, zinātnes un uzņēmējdarbības jomās. Tā var tikt mainīta vai papildināta. Komisijas sastāvu apstiprinājis Valsts prezidents.

Komisijas priekšsēdētājs:

- Dr. rer. pol. Arnis Sauka, Rīgas Ekonomikas augstskolas profesors, Vidzemes Augstskolas padomes priekšsēdētājs.

Komisijas locekļi:

- Ph. D. Daunis Auers, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes profesors, doktora studiju programmas "Sociālās zinātnes" direktors;

- Kristīne Bērziņa, "German Marshall Fund North" direktore;
- Dr. h. c. Uldis Biķis, AS "Latvijas Finieris" padomes priekšsēdētājs;
- Liene Briede, Rīgas Tehniskās universitātes inovāciju prorektore, Eiropas Inovāciju padomes locekle;
- Pauls Irbins, Latvijas kosmosa industrijas asociācijas prezidents;
- Dr. phys. Guntars Kitenbergs, Latvijas Universitātes Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultātes vadošais pētnieks un Fizikas nodaļas vadītājs;
- Sanita Mertena, Tieslietu ministrijas Valststiesību departamenta direktore;
- Dr. chem. Elīna Pajuste, Latvijas Universitātes Ķīmiskās fizikas institūta Cietvielu radiācijas ķīmijas laboratorijas vadošā pētniece;
- Dr. biol. Vita Rovīte, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra vadošā pētniece un Latvijas Nacionālās Biobankas – Valsts iedzīvotāju genoma – datubāzes vadītāja;
- Dr. sc. ing. Andris Šutka, Rīgas Tehniskās universitātes Materiālu un virsmas tehnoloģiju institūta direktors;
- Agnese Veckalne, Latvijas Jaunuzņēmumu asociācijas valdes priekšsēdētāja, jaunuzņēmuma SIA "Longenesis" operacionālā vadītāja;
- Arkādijs Zvaigzne, Hārvarda universitātes doktorants, Rīgas Tehniskās universitātes Rīgas Biznesa skolas pētniecības direktors.

Viens no komisijas darba prioritārajiem virzieniem paredz izstrādāt priekšlikumus, lai atbalstītu lielos eksportējošos uzņēmumus jaunu, inovatīvu produktu radīšanā un eksporta apjomu palielināšanā. Komisija veiks pētījumu, kurā izzinās uzņēmumu vajadzības. Cits darba virziens paredz ierosināt uzlabojumus, lai atvieglotu augsti kvalificēta ārvalstu darbaspēka piesaisti, ko uzņēmumi šobrīd norāda kā vienu no šķēršļiem straujākai attīstībai.

Komisijas prioritāte ir arī augstākā izglītības un pētniecības konkurētspējas veicināšana. Tā kā šobrīd vairākās jomās gan akadēmiskajā izglītībā, gan pētniecībā trūkst augsta līmeņa ekspertīzes, Komisija sniegs priekšlikumus rīcībai, lai piesaistītu ārvalstu ekspertus. Komisija arī uzsvērusi, ka kritiski nozīmīga ir jauno zinātnieku interese palikt un attīstīt savu pētniecisko virzienu Latvijā un šajā virzienā Komisija sniegs savus priekšlikumus.

Kā būtisks Komisijas darba virziens iezīmējusies arī valsts pārvaldes modernizācija un birokrātijas mazināšana. Komisija šajā jomā īpašu potenciālu saskata valsts iestāžu datu pieejamības sakārtošanā. Komisija izvērtēs iespējas valsts pārvaldes darba efektivizēšanā izmantot mākslīgā intelekta rīkus.

14.2. VALSTS HERALDIKAS KOMISIJA

Valsts Heraldikas komisija veido un uztur informatīvo materiālu bāzi par ģerboņiem un ģerboņu veidošanas pamatprincipiem un nodrošina šo materiālu pieejamību sabiedrībai, izvērtē jaunu ģerboņu izveides heraldiskos un mākslinieciskos risinājumus, apzina un veido ģerboņu sistēmu un veic izpēti.

Valsts Heraldikas komisija kā Valsts prezidenta kancelejas struktūrvienība darbojas no 2007. gada.

2023. gada otrajā pusgadā ir notikušas piecas komisijas sēdes. Administratīvi teritoriālās reformas noslēguma procesā ir izskatīti iesniegumi par Limbažu novada, Ķekavas un Ādažu pilsētu, Cenu, Ozolnieku un Vārmes pagastu ģerboņiem.

Ir apstiprināts Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas ģerbonis un apbalvojumi. Izskatīts Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma nodaļas apbalvojums, Jēkabpils un Smiltenes novadu pašvaldību apbalvojumi.

Apstiprināti piecu dzimtu ģerboņi.

5. oktobrī Saeima trešajā lasījumā pieņēma latviešu vēsturiskās zemes Sēlijas ģerboni. 17. oktobrī Valsts prezidents izsludināja likumu "Grozījumi Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likumā". Tādējādi tika noslēgts pusotru gada ilga Heraldikas komisijas darba process: konsultācijas ar Sēlijas kopienas, sabiedrisko organizāciju un pašvaldību pārstāvjiem, ģerboņa attēla variantu vērtēšanas principu izstrāde, ģerboņa attēla gala varianta un heraldiskā apraksta apstiprināšana un lēmumu pieņemšana, uz kura pamata Saeimā apstiprināšanai tika iesniegti minētā likuma grozījumi.

29. septembrī Valsts prezidents parakstīja Heraldikas komisijas iesniegto atzinumu par Zemgales karogu.

14.3. DELEĢĒTĀ PĀRSTĀVNIECĪBA (VALSTS PREZIDENTA KANCELEJAS DALĪBA NOZĪMĪGĀS DARBA GRUPĀS)

2023. gada otrajā pusgadā Valsts prezidenta kancelejas pārstāvji piedalījās Noziedzības novēršanas padomes, Rīgas pils atjaunošanas padomes, Valsts pārvaldes politikas attīstības padomes, Dziesmu un deju svētku padomes, Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomes, Demogrāfisko lietu padomes un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas darbā.

Kancelejas deleģētie pārstāvji arī sniedza ieguldījumu Kriminālsodu izpildes politikas pastāvīgajā darba grupā, Starpinstitucionālajā darba grupā vienotas nacionāla līmeņa e-lietas koncepcijas un vienotas e-lietas arhitektūras īstenošanai un attīstībai, kā arī turpmākai e-lietas pārvaldības mehānisma īstenošanai.

Valsts prezidenta kancelejas pārstāvji piedalījās Valsts informatīvās telpas drošības koordinācijas grupā un Starpinstitūciju darba grupā, kas koordinē sadarbību pret darbībai ārējās ietekmes aktivitātēm Latvijas informācijas telpā, rīcību vienotas komunikācijas stratēģijas izstrādei un īstenošanai un pasākumus kiberapdraudējuma un cita veida risku informācijas sistēmām, kā arī cita veida apdraudējuma novēršanai.

15. RĪGAS PILS ATVĒRŠANA LATVIJAS SABIEDRĪBAI UN ĀRVALSTU VIESIEM

Stājoties amatā, Edgars Rinkēvičs kā vienu no savas darbības prioritātēm izvirzīja lielāku Valsts prezidenta institūcijas atvērtību Latvijas sabiedrībai.

14. novembrī, Valsts prezidenta institūcijas 101. gadadienā, pēc Edgara Rinkēviča iniciatīvas Valsts prezidenta oficiālā rezidence – Rīgas pils – tika atvērta ekskursijām. Kā pirmie ekskursanti Rīgas pili apmeklēja dalībnieki no biedrības "Latvijas Skautu un Gaidu Centrālā organizācija", jaunsargi un mazpulcēni, Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātņu vidusskolas skolēni, Rīgas aktīvo senioru alianses dalībnieki un "Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas SUSTENTO" grupa.

No 14. novembra līdz 31. decembrim Rīgas pili ekskursijā apmeklēja 1681 viesis.

Interesenti ekskursijām var pieteikties Valsts prezidenta tīmekļvietnē www.president.lv sadaļā "Apmeklē Rīgas pili". Aizpildot īpaši izveidoto pieteikuma anketu, apmeklētāji var pieteikties gan individuāli, gan lielākās grupās. Ekskursijā iespējams apskatīt Rīgas pils reprezentācijas zāles. Rīgas pils un Valsts prezidenta institūcijas vēstures iepazīšanai telpās izvietoti informatīvie stendi un izveidots īpašs audiogids latviešu, angļu, franču, vācu un ukraiņu valodā, kā arī vieglajā valodā. Rīgas pils ir atvērta gan dažādām Latvijas sabiedrības grupām, gan ārvalstu viesiem. Maršruts ir īpaši pielāgots personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām un vecākiem ar bērnu ratiņiem.

Lai sniegtu papildu informāciju par Valsts prezidenta darbu, Rīgas pilī notiekošiem pasākumiem un atbildētu uz apmeklētāju jautājumiem, katru grupu pavada Valsts prezidenta kancelejas darbinieks.

Valsts prezidenta kancelejas tīmekļvietnē pieejama arī Rīgas pils virtuālā tūre.

16. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Stājoties amatā, Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs kā vienu no savas darbības prioritātēm izvirzīja lielāku Valsts prezidenta institūcijas atvērtību Latvijas sabiedrībai. Valsts prezidents ticies un uzklusījis iedzīvotājus Latvijas novadu apmeklējumu laikā, ticies ar diasporas pārstāvjiem ārvalstu vizītēs, aicinājis dažādu sabiedrības grupu pārstāvjus uz tikšanām Rīgas pilī, lai tuvāk iepazītos ar aktuālajiem problēmjaudājumiem, un atbildējis uz iedzīvotāju jautājumiem un lūgumiem kā sociālo mediju platformās, tā arī oficiālās sarakstēs. Savu nostāju iekšpolitikas un ārpolitikas jautājumos Valsts prezidents aktīvi paudis sociālo mediju kontos un tiekoties ar mediju pārstāvjiem.

16.1. KORESPONDENCE

Edgara Rinkēviča prezidentūras laikā saņemti 2207 dokumenti:

- 253 apsveikumi Valsts prezidentam;
- 110 likumi Valsts prezidentam izsludināšanai;
- 283 Valsts prezidentam adresēti ielūgumi;
- 1123 iesniegumi;
- 523 sarakstes dokumenti.

Galvenie iesniegumu temati bija juridiskās palīdzības lūgumi, priekšlikumi likumdošanas jautājumos un lūgumi nodot likumu otrreizējai caurlūkošanai. Saņemti viedokļi par notikumiem valstī un pasaulē, par veselības aprūpes, skolu reformas un tautsaimniecības un ekonomikas jautājumiem. Sarakstē aktuālas tēmas bija ārlietas, valsts pārvalde, dažādu iestāžu un institūciju darbība, migrācijas un uzturēšanās atļaujas un pilsonības jautājumi. Saņemti sociālās palīdzības lūgumi un informācijas pieprasījumi, kā arī bijusi sarakste saimnieciskajos jautājumos. Saņemti kolekcionāru lūgumi atsūtīt Valsts prezidenta fotogrāfiju ar autogrāfu.

Nosūtītas 325 Valsts prezidenta vēstules un 1303 Valsts prezidenta kancelejas vēstules.

Valsts prezidents 2023. gadā ir rakstveidā apsveicis 83 Latvijas iedzīvotājus 100 gadu jubilejā un 26 reizes nosūtījis apsveikumu, suminot ievērojamus Latvijas cilvēkus jubilejā vai ar izciliem starptautiskiem sasniegumiem.

Juridiskajām personām ir nosūtīti 12 apsveikumi, izceļot dažādu uzņēmējdarbības, kultūras, mākslas un pašvaldību pasākumu nozīmi.

Uz ārvalstīm nosūtīti 75 apsveikumi:

- 70 apsveikumi nacionālajos svētkos;
- trīs apsveikumi ārvalstu vadītājiem, stājoties amatā;
- divi apsveikumi saistībā ar citiem notikumiem ārvalstīs – ārvalstu amatpersonu darbības gadadienā, diplomātisko attiecību nodibināšanas gadadienā un citos gadījumos.

16.2. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA PUBLISKAJĀ TELPĀ

Valsts prezidenta kanceleja nodrošina sabiedrību ar savlaicīgu, pārskatāmu un saprotamu informāciju par Latvijas Valsts prezidenta institūcijas un Valsts prezidenta darbu nacionālā un starptautiskā mērogā.

Informācijas nodrošināšana tiek īstenota ar dažādu komunikācijas instrumentu un sabiedrisko attiecību pasākumu kopumu.

Mediju attiecības

2023. gadā darbam Valsts prezidenta kancelejā bija akreditēti 106 Latvijas plašsaziņas līdzekļu pārstāvji. Medijiem katru nedēļu tiek sagatavota informācija par publiskajiem Valsts prezidenta kārtības notikumiem, tādējādi aicinot sekot tiem līdz un intereses gadījumā tos atspoguļot.

Preses relīzes par Valsts prezidenta darba kārtības notikumiem un Valsts prezidenta runas

Par Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča darbu 2023. gadā tika sagatavoti un medijiem izplatīti 185 preses paziņojumi, t. sk. 33 Valsts prezidenta runas, kuras Valsts prezidents sniedzis, piedaloties dažādos pasākumos.

Skatītākās Valsts prezidenta uzrunas *YouTube* platformā (skatījumu skaits 2024. gada 27. februārī):

- uzruna gadumijā 31. decembrī – 21 999 skatījumu (runa tiešraidē pārraidīta LTV1, TV3, ReTV, TV24 skatītājiem un Latvijas Radio klausītājiem);
- uzruna Dziesmu svētku noslēguma koncertā "Kopā Augšup" 9. jūlijā – 5774 skatījumu (runa tiešraidē pārraidīta LTV1 skatītājiem un Latvijas Radio klausītājiem);
- uzruna pie Brīvības pieminekļa 18. novembrī – 2186 skatījumu (runa tiešraidē pārraidīta LTV1, TV3, ReTV, TV24 skatītājiem un Latvijas Radio klausītājiem).

Intervijas Latvijas un ārvalstu medijiem

2023. gadā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs sniedza vairāk nekā 50 intervijas Latvijas un ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem, tostarp raidierakstiem, izsakot savu viedokli par valsts attīstībai un sabiedrībai svarīgiem jautājumiem, ģeopolitisko situāciju pasaulē u. c. aktuāliem tematiem. Valsts prezidents sniedzis intervijas tādiem starptautiskajiem medijiem kā *ITV News, Welt, CNN, BBC Radio 4, Bloomberg, Politico, TV RAI, Associated Press* u.c.

Ar reģionālajiem medijiem Valsts prezidents ticies Krāslavas, Kuldīgas, Valmieras, Liepājas, Balvu, Jelgavas, Talsu, Jēkabpils un Madonas novados.

Preses konferences

Preses konferenču laikā Valsts prezidents atbild uz plašsaziņas līdzekļu pārstāvjus interesējošiem jautājumiem. Rīgas pilī tika rīkotas regulāras preses konferences pēc Valsts prezidenta tikšanās ar augstākajām valsts amatpersonām – Ministru prezidenti un Saeimas priekšsēdētāju. Preses konferences notiek arī pēc augstu ārvalstu amatpersonu viesošanās Latvijā. Kopumā Rīgas pilī notikušas 16 preses konferences ar Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dalību.

Rīgas pilī notiekošajām preses konferencēm tiek nodrošināta iespēja tās vērot tiešraidē Valsts prezidenta kancelejas tīmekļvietnē www.president.lv un Valsts prezidenta kancelejas *YouTube* kontā, tādējādi sniedzot iespēju ikvienam sekot līdzi aktualitātēm.

Valsts prezidents arī piedalījies preses konferencēs ārvalstu vizīšu laikā, sniedzot komentārus starptautiskajiem medijiem.

Valsts prezidenta kancelejas tīmekļvietne www.president.lv un komunikācija sociālo tīklu platformās

Valsts prezidenta kancelejas tīmekļvietnē www.president.lv tiek publicēta aktuālā informācija saistībā ar Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča darbību. Tajā ir pieejama Valsts prezidenta publiskā darba kārtība un tās atspoguļojums latviešu un angļu valodā.

Laikā no 8. jūlija līdz 31. decembrim www.president.lv skatījumu skaits sasniedza 345 tūkstošus. Lapas apmeklētāji galvenokārt ir Latvijas teritorijā dzīvojošie no Rīgas, Jelgavas, Liepājas un Valmieras pilsētām, kā arī ASV, Lielbritānijā un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē dzīvojošie.

Tīmekļvietne ir savienota ar VPK *Youtube* un *Flickr* platformu kontiem, kuros pieejami audiovizuālie materiāli lejupielādei. Tāpat tīmekļvietne ir savienota ar Valsts prezidenta un Valsts prezidenta kancelejas sociālo tīklu kontiem *X/Twitter, Facebook, Instagram*, kur tiek publicēta informācija par Valsts prezidenta un Valsts prezidenta kancelejas aktualitātēm dažādos satura formātos.

Pārskats par sekotāju skaitu Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča un Valsts prezidenta kancelejas sociālo tīklu platformās (sekotāju skaits 2024. gada 27. februārī):

	Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs	Valsts prezidenta kanceleja
X/Twitter	114 600	45 600
Facebook	11 100	
Instagram	58 700	39 000
LinkedIn	5742	
YouTube		4320
Flickr		237

16.3. TIKŠANĀS AR IEDZĪVOTĀJIEM DARBA VIZĪŠU LAIKĀ LATVIJAS NOVADOS

Savas prezidentūras sākumā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs apņēma apmeklēt visus Latvijas novadus. 2023. gadā Edgars Rinkēvičs tikās ar Krāslavas, Kuldīgas, Liepājas, Balvu, Talsu, Jēkabpils un Madonas novadu iedzīvotājiem un atbildēja uz viņu interesējošajiem jautājumiem saistībā ar novada aktualitātēm, drošības jautājumiem, kā arī valdības un reģionu sadarbību. 7. augustā Valsts prezidents tikās ar Dobeles novada iedzīvotājiem, kuru īpašumi cieta negaisa postījumos.

17. PATRONĀŽAS UN SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs kļuva par patronu valstij nozīmīgiem projektiem un tradicionālām kustībām un piedalījās sabiedriski nozīmīgos notikumos. Valsts prezidents apmeklēja un teica uzrunas svētku un piemiņas brīžu pasākumos, kā arī pauda atzinību par panākumiem zinātnē, kultūrā, sportā, tautsaimniecībā.

17.1. VALSTS PREZIDENTA PATRONĀŽAS

Pēc stāšanās amatā Edgars Rinkēvičs atsaucās Latvijas skautu un gaidu kustības, Valsts prezidenta balvas izcīņas vieglatlētikā organizatoru un Valstiskuma balvas iedibinātāju aicinājumam turpināt tradicionālas patronāžas. Novērtējot kultūras notikuma nozīmīgumu, Valsts prezidents uzņēmās Liepājas – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gada patronāžas pienākumus.

17.1.1. LIEPĀJA – EIROPAS KULTŪRAS GALVASPILSĒTA 2027. GADĀ

10. augustā, apmeklējot Liepājas valstspilsētu, Edgars Rinkēvičs uzņēmās Liepājas – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gada patrona pienākumus. Svinīgajā pasākumā Valsts prezidents atzīmēja: "Liepāja ir īpaša vieta Latvijā. Liepāja ir ne tikai vēju pilsēta, bet arī radoša nemiera pilsēta. Šeit vienmēr ir dzirkstošais radošums, gara brīvība, kas ar stiprajiem vējiem aizpūsta pāri visai Latvijai. Tā vai citādi – Liepāja ir iedvesmas pilsēta! Tāpēc vēl jo vairāk priecājos, ka Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027. gadā būs tieši Liepāja!"

Jautājumus par Valsts finansējumu, kas nepieciešams Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas sekmīgai īstenošanai, Valsts prezidents pārrunāja ar kultūras ministri Agnesi Loginu.

17.1.2. LATVIJAS SKAUTI UN GAIDAS

Biedrība "Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija" ir dibināta 1990. gadā, atjaunojot pirms okupācijas perioda darbojušās Latvijas Skautu centrālo organizāciju un Latvijas Gaidu biedrību, kā arī turpināja trimdā aizsāktās Latviešu skautu kustības un Latviešu gaidu kustības darbību. Tā ir viena no vadošajām jaunatnes organizācijām Latvijā, vienīgā nacionāla mēroga jaunatnes organizācija, kas darbu ar jaunatni ik nedēļu veic pēc brīvprātības principa. Organizācija apvieno ap 800 aktīvu jauniešu visā Latvijā 21 reģionālajā vienībā.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs atsaucās aicinājumam un kļuva par organizācijas Goda prezidentu. "Jūtos pagodināts uzņemties Latvijas Skautu un gaidu centrālās organizācijas Goda prezidenta pienākumus, kurus ir aizsācis mūsu pirmais Latvijas Valsts prezidents Jānis Čakste. Arī šodienas pasaulē ir tikpat aktuāla skautu un gaidu kustības devīze: "Esi modrs!" Lai šī devīze jūs pavada ikdienas darbā. Esat modri un iestājaties pret netaisnību un pārkāpumiem. Esat gatavi uz rīcību, aktīvu un konstruktīvu darbu mūsu sabiedrības un valsts labā," uzsvēra Valsts prezidents E. Rinkēvičs.

9. septembrī Valsts prezidents viesojās skautu un gaidu vadītāju nometnē "Būsim modri 2023", kas pulcēja dalībniekus no Jūrmalas, Tukuma, Liepājas, Ogres, Siguldas, Vaboles un Rīgas.

17.1.3. VALSTS PREZIDENTA BALVAS IZCĪŅA VIEGLATLĒTIKĀ

Valsts prezidenta balvas izcīņa ir vienas no vērienīgākajām un tradīcijām bagātākajām sacensībām Baltijā, kas vēsturiski norisinās Jāņa Daliņa stadionā, Valmierā. Kopš pirmajām Valsts prezidenta balvas vieglatlētikā sacensībām 1995. gadā to patrons ir Valsts prezidents. Arī Edgars Rinkēvičs turpina pildīt patrona pienākumus.

4. augustā Edgars Rinkēvičs piedalījās Valsts prezidenta balvas vieglatlētikā 2023 atklāšanas ceremonijā Jāņa Daliņa stadionā, uzrunājot klātesošos un dalībniekus. Savukārt 26. oktobrī Rīgas pilī laureātu apbalvošanas pasākumā Edgars Rinkēvičs pasniedza Valsts prezidenta balvu par labākajiem rezultātiem individuālajā vērtējumā vieglatlētiem Rūtai Katei Lasmānei un Arnim Rumbeniekam un komandu ieskaites kopvērtējumā – Igaunijas vieglatlētikas izlasei.

17.1.4. VALSTISKUMA BALVA

21. augustā, konstitucionālā likuma "Par Latvijas Republikas valstisko statusu" pieņemšanas 32. gadadienā, Rīgas pilī tika pasniegta 4. maija Deklarācijas kluba iedibinātā Valstiskuma balva. Balvu saņēma mecenāts, sabiedriskais darbinieks un "Vītolu fonda" dibinātājs Vilis Vītols. Valstiskuma balvas mērķis ir veicināt sabiedrībā cieņu un izpratni par Latvijas valstiskumu, tā stiprināšanas sabiedrisko un politisko nozīmību katra iedzīvotāja dzīvē. Ar Valstiskuma balvu tiek izteikta atzinība personai, kura devusi un joprojām dod izcilu ieguldījumu Latvijas valstiskuma stiprināšanā.

17.2. XXVII VISPĀRĒJIE LATVIEŠU DZIESMU UN XVII DEJU SVĒTKI

Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki ir unikāla Latvijas kultūras tradīcija un latviešu nacionālās identitātes sastāvdaļa, kas sakņojas folkloras mantojumā, profesionālās mūzikas tradīcijās un jaunradē. Vēstures gaitā tie ieguvuši nācijas vienotības un nacionālās identitātes simbola nozīmi. Dziesmu

un deju svētku tradīcija pasludināta par UNESCO Cilvēces mutvārdu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbu.

Edgars Rinkēvičs 9. jūlijā, dienā pēc Valsts prezidenta svinīgā solījuma došanas, klātienē Mežaparkā uzrunāja Dziesmu un Deju svētku noslēguma koncerta "Kopā Augšup" dalībniekus un svētku tiešraidē visu Latvijas sabiedrību. Edgars Rinkēvičs pateicās visiem svētku dalībniekiem un rīkotājiem un aicināja svētkos gūto enerģiju veltīt mūsu valsts tālākai attīstībai. Noslēguma koncertā piedalījās 449 kori, 89 deju kolektīvi, 61 pūtēju orķestris, apvienotais koklētāju ansamblis un solisti. 8. jūlijā Valsts prezidents apmeklēja deju lieluzvedumu "Mūžīgais dzinējs".

Lai pateiktos par latviskuma veicināšanu un dziesmu un deju svētku tradīcijas stiprināšanu, 9. jūlijā Edgars Rinkēvičs Rīgas pilī tikās ar svētku mākslinieciskajiem vadītājiem, virsdiriģentiem un organizētājiem.

Lai izvērtētu Dziesmu un deju svētku norises gaitu, pēc to noslēguma 7. augustā Valsts prezidents Rīgas pilī tikās ar kultūras ministru.

17.3. MŪZIKA RĪGAS PILĪ

Pēc Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča iniciatīvas Rīgas pilī tika atjaunota tradīcija, kad īpašā koncertā tiek godināti dažādu nozaru cilvēki par savu darbu Latvijai. Šādu muzikālu tradīciju Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa laikā aizsāka Valsts prezidenta padomnieks kultūras jautājumos, komponists Raimonds Pauls. Aktiera Andra Keiša izpildījumā un ar pašu Maestro pie flīģeļa 9. decembrī tika atjaunota šī muzikālā tradīcija.

Kā pirmie klausītāji uz Rīgas pili tika aicinātas tās ģimenes, pie kurām Latvijas novadu apmeklējumu laikā ir viesojies Valsts prezidents E. Rinkēvičs un kuras nodarbojas ar uzņēmējdarbību Krāslavas, Kuldīgas, Balvu, Ādažu, Talsu un Jēkabpils novados. Koncertu klausījās arī Latvijas kultūras personības, kuras šogad atzīmēja nozīmīgas dzīves jubilejas.

17.4. SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES

2. augustā Valsts prezidents Rīgas pilī tikās ar 44 Ukrainas karavīru bērniem, kuri piedalās Valsts aizsardzības un patriotisma fonda "Namejs" rīkotajā vasaras nometnē Latvijā un kuru vecāki atdevuši savas dzīvības vai sagūstīti, aizstāvojot Ukrainas brīvību.

Lai pateiktos par darbu, ikdienā atgādinot par mūsu valsts traģiskajām vēstures lapaspusēm, 5. augustā Edgars Rinkēvičs piedalījās 24. Latvijas politiski represēto personu salidojumā Ikšķilē. Valsts prezidents norādīja uz Staļina režīma un Krievijas pašreizējās politikas līdzībām un uzsvēra, ka valsts drošības stiprināšana būs viena no viņa darba prioritātēm.

Lai tiktos ar lībiešu kultūras glabātājiem un uzsvērtu Latvijas valsts pienākumu nosargāt lībiešu valodu un kultūras mantojumu, Edgars Rinkēvičs 5. augustā piedalījās Lībiešu svētkos Mazirbē, kas bija veltījums Līvu savienības simtgadei. Valsts prezidents arī apmeklēja jauniešu nometni lībiešu Tautas nama dārzā un piedalījās Lībiešu svētku vakara koncerta atklāšanā.

14. augustā Rīgas pilī Valsts prezidents tikās ar Latvijas vīriešu basketbola izlasi, pirms tā devās uz Pasaules kausa finālturnīru. "Katrs no jums ir daudz darījis, lai maksimāli sagatavotos šim Pasaules kausam. Es zinu, ka jūs gan individuāli, gan kā komanda darīsiet visu to labāko. Un es zinu, ka visa Latvija jutīs jums līdzī. Vēlu jums visiem veiksmi, izturību, un gaidīsim atpakaļ ar labām ziņām," teica E. Rinkēvičs.

Valsts kontroles 100. gadadienai veltītās konferences atklāšanā 16. augustā, Valsts prezidents uzsvēra Valsts kontroles vērtējumu īpašo lomu taisnīgas valsts veidošanā. Edgars Rinkēvičs atzīmēja, ka neatkarīgas augstākās revīzijas institūcijas izveidošana liecina par Latvijas kā atbildīgas valsts apņemšanos uzraudzīt savu resursu pārvaldības tiesiskumu un lietderību, lai resursi sniegtu labumu visai Latvijas sabiedrībai un sekmētu valsts attīstību.

31. augustā Valsts prezidents tikās ar Latvijas Olimpiskās komitejas prezidentu Jāni Buku. Tikšanās laikā tika apspriesta gatavošanās Parīzes Olimpiskajām spēlēm, Eiropas Jaunatnes vasaras olimpiādes sarīkošana Latvijā, kā arī ar sporta nozares finansēšanu un pārvaldību saistīti jautājumi. Valsts prezidents uzsvēra, ka sporta nozarē jānodrošina caurspīdīgāka un efektīvāka finansēšanas sistēma, kā arī lielāki resursi jānovirza bērnu un jauniešu plašākai iesaistei sportā.

Atbalstot sacensību pamatā likto aicinājumu par tautas patriotisma un vienotības stiprināšanu, kā arī kopīga gara veidošanu, Valsts prezidents 3. septembrī piedalījās 33. "Elektrum" Latvijas riteņbraucēju Vienības braucienā "Retro Velo" distancē un deva starta šāvienu Tautas šosejas braucienam. Vienības brauciena pirmsākumi meklējami Latvijas pirmās brīvvalsts trīsdesmitajos gados, un, saglabājot vienotības ideju, tie cauri laikiem kļuvuši par lielākajiem velosvētkiem Latvijā.

Lai uzsvērtu zināšanu un kultūras lomu nācijai un valsts tapšanā, Edgars Rinkēvičs 9. septembrī Sunākstē piedalījās tēlnieka Ojāra Arvīda Feldberga tēlnieciskā vides objekta "Gaismas vārti" atklāšanā. Skulpturālais ansamblis veltīts akadēmiķim Jānim Stradiņam un vienlaikus godina apgaismības laikmeta Baltijas vācu izcelsmes teologu, rakstnieku un valodnieku Gothardu Frīdrihu Stenderu.

Uzsverot Latvijas Tautas frontes lomu Latvijas sabiedrības vienošanā un aicinot kopā realizēt mērķus par izglītotāku, turīgāku un laimīgāku Latviju, 8. oktobrī Rīgas pilī tika rīkots Latvijas Tautas frontes 35. gadadienai veltīts svinīgs pasākums "No Atmodas līdz Atmodai. Latvijas Tautas fronte 35". Valsts prezidents pateicās kustības dalībniekiem par spēju savulaik pārliecināt Latvijas cilvēkus, ka brīva Latvija ir īstenojama un aicināja ar savu darbu un mīlestību cīnīties par laimīgāku Latviju un pārtikušāku sabiedrību.

Lai pateiktos Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja darbiniekiem par pilsētas identitātes liecību uzturēšanu, uzkrājot, dokumentējot un popularizējot gan

materiālās, gan nemateriālās kultūras vērtības un tradīcijas, 26. oktobrī Edgars Rinkēvičs piedalījās muzeja 250 gadu jubilejai veltītajā pasākumā. Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs ir viena no lielākajām un nozīmīgākajām Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma krātuvēm un ir vecākais publikas apskatei atvērtais muzejs Latvijā, kā arī viens no vecākajiem Eiropā.

Lai godinātu Latvijas brīvības cīnītājus, Valsts prezidents 11. novembrī piedalījās Nacionālo bruņoto spēku svinīgās Godasardzes maiņas ceremonijā pie Rīgas pils, kā arī piedalījās piemiņas pasākumos Rīgas Brāļu kapos un 11. novembra krastmalā pie Rīgas pils mūra.

18. novembrī Valsts prezidents piedalījās Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienai veltītajos pasākumos – ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa, Saeimas svinīgajā sēdē un Nacionālo bruņoto spēku, Iekšlietu ministrijas vienību un ārvalstu vienību militārajā parādē. Valsts prezidents ceremonijā Rīgas pilī pasniedza augstākos Latvijas valsts apbalvojumu un uzrunu uzstājās koncertā Latvijas Nacionālajā teātrī un svinīgajā pasākumā pie Brīvības pieminekļa. Rīgas pilī par godu Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai tika rīkota svinīgā svētku pieņemšana.

Lai godinātu dažādu paaudžu un profesiju cilvēkus par nesavtīgu palīdzību, pateiktos apbalvojuma tradīcijas aizsācējiem un mudinātu sabiedrību iedvesmoties labiem darbiem, Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs apbalvojuma "Latvijas Lepnums" 20 gadu jubilejas ceremonijas translācijā 18. novembrī Rīgas pilī pasniedza balvu nominācijas "Jaunietis" laureātam Didzim Dreimanim. Svinīgajā godināšanas ceremonijā ik gadu tiek apbalvoti līdzpilvēki, kuri ar savu darbu un pašizlīdzību padara Latviju labāku, veicinot pozitīvas pārmaiņas, vairojot iejūtību, iekļaušanu, uzlabojot cilvēku savstarpējās attiecības un sabiedrības domu.

Pieminot bojāgājušos un cietušos, Edgars Rinkēvičs 21. novembrī piedalījās Zolitūdes traģēdijas upuru un cietušo piemiņas brīdī. 2013. gada 21. novembrī, iegrūstot lielveikala "Maxima" jumtam, bojā gāja 54 cilvēki, kā arī vairāki desmiti tika ievainoti. Bojāgājušo skaita ziņā tas bija lielākais nelaimes gadījums Latvijā kopš neatkarības atjaunošanas.

Lai atzīmētu nacionālās pretošanās kustības dalībnieka rīcību, Valsts prezidents 5. decembrī Rīgas pilī tikās ar mākslas vēsturnieku, tulku, sabiedrisko darbinieku un Latvijas patriotu Bruno Javoišu. Pirms 60 gadiem, 1963. gada 5. decembra rītā, Bruno Javoišs uzvilka paša šūto sarkanbaltsarkano karogu 76 metru augstajā radiotornī Rīgā blakus toreizējai pilsētas milicijas pārvaldei.

Izrādot cieņu holokausta upuriem un apliecinot solidaritāti ebreju tautai, 14. decembrī Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs apmeklēja Rīgas geto un Latvijas holokausta muzeju.

18. VALSTS PREZIDENTA KANCELEJAS DARBS

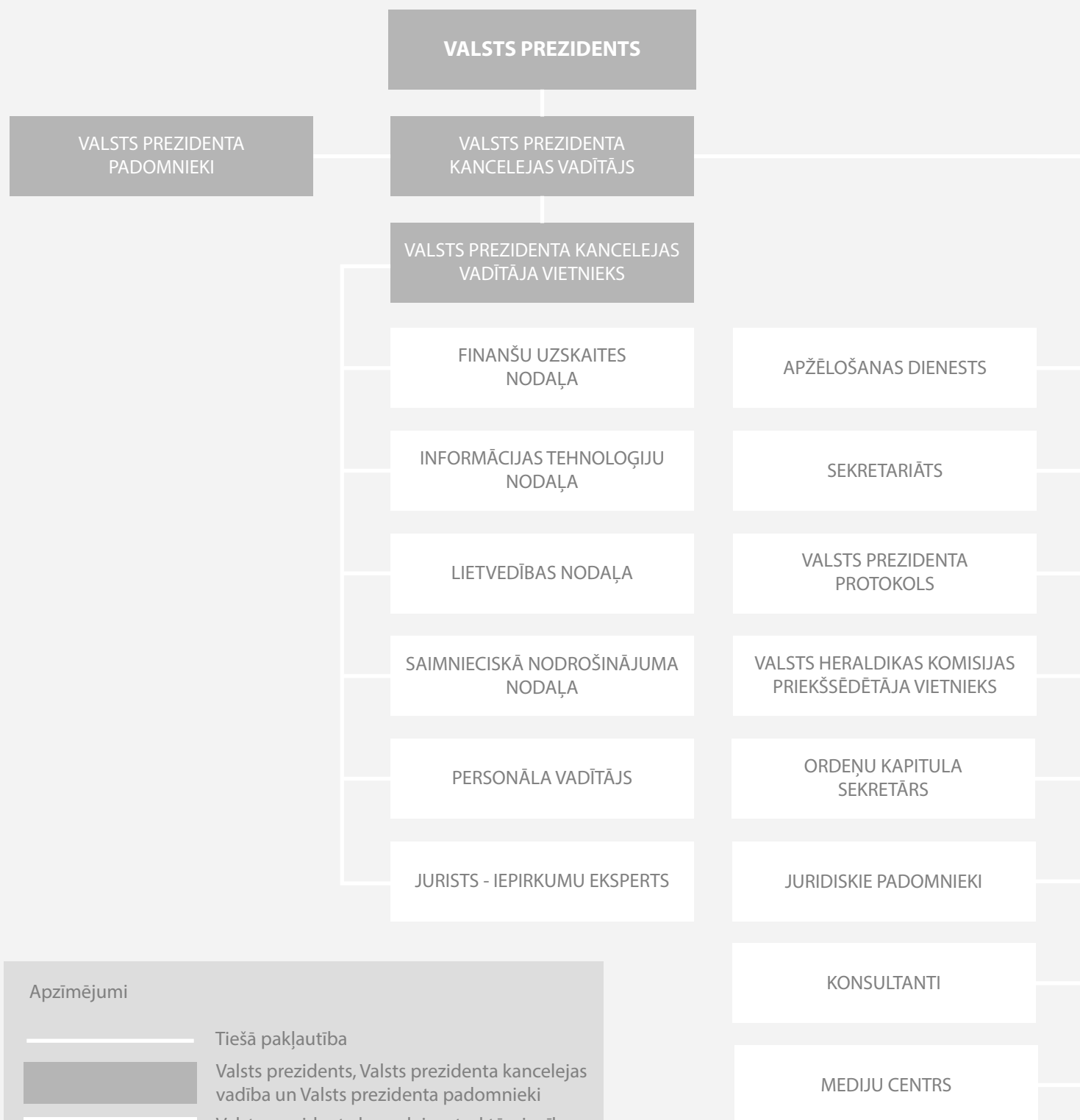
18.1. VALSTS PREZIDENTA KANCELEJAS PERSONĀLS

Valsts prezidenta kancelejā 2023. gada otrajā pusgadā bija 60 amata vietas. Noslēdzoties 2023. gadam, kancelejā bija trīs vakances. 2023. gada otrajā pusgadā VPK strādāja 57 darbinieki.

2023. gads bija Valsts prezidenta vēlēšanu gads, mainoties Valsts prezidentam, kancelejas vadībai un Valsts prezidenta padomnieku korpusam. 2023. gadā personāla mainības koeficients pārskata periodā bija 24%.

Vidējais darbinieku vecums VPK ir 46 gadi. Vidējais darbinieku stāžs kancelejā ir 7 gadi.

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTA KANCELEJAS STRUKTŪRSHĒMA NO 08.07.2023.

Apzīmējumi

- Tiešā pakļautība
- Valsts prezidents, Valsts prezidenta kancelejas vadība un Valsts prezidenta padomnieki
- Valsts prezidenta kancelejas struktūrvienība vai darbinieks

18.2. VPK FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Valsts prezidenta kancelejas darbību finansē no valsts budžeta programmas 04.00.00 "Valsts prezidenta darbības nodrošināšana". Programmas mērķis ir nodrošināt Valsts prezidenta darbību saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi, likumu "Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" un Valsts prezidenta noteiktajām prioritātēm.

Saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2023. gadam" Valsts prezidenta kancelejas kopējie plānotie izdevumi bija 7,2 milj. eiro, tajā skaitā plānotie izdevumi otrajā pusgadā – 3,6 milj. eiro.

Valsts prezidenta kancelejas 2023. gada budžeta izklāsts ir pieejams Finanšu ministrijas tīmekļvietnē.

Detalizēta informācija par Valsts prezidenta kancelejas 2023. gada budžeta izpildi ir pieejama Valsts kases tīmekļvietnē pārskatā "Valsts budžeta izpilde pa iestādēm, budžeta programmām/apakšprogrammām un klasifikācijas kodiem".

Valsts budžeta izpildes analīze ir pieejama Finanšu ministrijas tīmekļvietnē.

19. VALSTS PREZIDENTA KANCELEJAS BŪTISKĀKIE DARBĪBAS VIRZIENI 2024. GADĀ

Valsts prezidenta kancelejas darbībā 2024. gadā īpaši izceļami četri darbības virzieni – Latvijas drošības stiprināšana, Latvijas ekonomikas konkurētspējas veicināšana, Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomē kampaņas īstenošana, kā arī drošas, kvalitatīvas un pieejamas izglītības veicināšana.

Latvijas drošības stiprināšana

2024. gadā Valsts prezidenta darbības prioritāte joprojām būs valsts drošības un aizsardzības stiprināšana. Valsts prezidents īpaši iestāsies par iekšējai drošībai atvēlētā valsts budžeta finansējuma palielināšanu, lai nodrošinātu atbildības pieaugumu iekšlietu un tieslietu nozares amatpersonām, jo īpaši policistiem, robežsargiem, ugunsdzēsējiem un glābējiem, kā arī valsts drošības iestādēs strādājošajiem. Valsts prezidenta darbība būs vērsta uz to, lai panāktu iespējami drīzu žoga izbūvi uz austrumu robežas, austrumu robežas militārās stiprināšanas un pretmobilitātes pasākumu īstenošanu, kā arī uzņemot valsts atbalsta nodrošināšanu NATO sabiedrotajiem, bez kavēšanās īstenojot militārā poligona "Sēlija" attīstības plānu.

Valsts prezidents turpinās sekmēt Latvijas un sabiedroto valstu ilgtermiņa atbalstu Ukrainai cīņā pret Krievijas agresiju, iestājoties par politiskā, ekonomiskā, finansiālā un militārā atbalsta sniegšanu līdz Ukrainas uzvarai. Valsts prezidents pievērsīs sevišķu uzmanību jautājumam par aizsardzības industrijas attīstību, kas būtiska ne tikai valsts aizsardzības spēju stiprināšanai, bet arī militārā atbalsta sniegšanai Ukrainai.

Lai panāktu NATO aizsardzības plānu efektīvu ieviešanu un alianses aizsardzības spēju stiprināšanu, kas izriet no NATO samitu Madridē un Viļņā lēmumiem, kā arī sekmētu ilgtermiņa atbalstu Ukrainai, 2024. gadā Rīgā notiks NATO Austrumu flanga valstu vadītāju sanāksmes formāts – Bukarestes deviņnieka (B9) samits, gatavojoties plānotajam NATO samitam Vašingtonā. B9 formāts tika izveidots 2015. gadā kā platforma Bulgārijas, Čehijas, Igaunijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Rumānijas un Slovākijas valstu vadītāju apspriedēm. B9 formāta sanāksmēs, sevišķi pirms NATO samitu norises, tiek koordinēti Latvijas un reģiona drošībai un aizsardzībai būtiski jautājumi.

Latvijas ekonomikas konkurētspējas veicināšana

Ārējo ekonomisko attiecību jomā 2024. gadā plānotas Valsts prezidenta divpusējās vizītes un starptautiskie pasākumi ar uzņēmēju klātbūtni, lai tādējādi attīstītu spēcīgākus ekonomiskos kontaktus un veicinātu Latvijas ekonomisko drošību, investīciju piesaisti un noturību kopumā. Vizīšu mērķa valstis tiks noteiktas sadarbībā ar uzņēmēju organizācijām, vadoties pēc tā, kuros reģionos Latvijas uzņēmumi saskata lielākās eksporta stiprināšanas iespējas.

Valsts konkurētspējas komisija izstrādās likumdošanas un rīcībpolitikas

pasākumu priekšlikumus augstākās izglītības, zinātnes un uzņēmējdarbības jomās. Rudenī komisija iecerējusi organizēt starptautisku forumu. Komisijas eksperti līdzdarbosies pētījumā par Latvijas lielo eksportējošo uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanu.

Sarunās ar uzņēmējiem valsts enerģētikas nozares stratēģijas trūkums iezīmējās kā viens no konkurētspējas kavējošiem faktoriem. Tādēļ Valsts prezidents plāno aicināt atbildīgās ministrijas un partnerus uz diskusiju par stratēģijas līdz 2050. gadam veidošanu.

Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomē kampaņa

Latvija kandidē ANO Drošības padomes 2025. gada nepastāvīgo dalībvalstu vēlēšanās uz 2026.–2027. gada termiņu. Lai sekmīgi īstenotu šo kampaņu un veicinātu Latvijas ekonomisko konkurētspēju, Valsts prezidents iesaistīsies ciešāka politiskā un ekonomiskā dialoga veidošanā ar ANO dalībvalstīm no reģioniem, kur Latvijas klātbūtne līdz šim bijusi ierobežota.

Tāpat, lai uzlabotu sabiedrības zināšanas par Latvijas dalību ANO kopš 1991. gada un informētu par Latvijas darbību ANO, prioritārajiem virzieniem, specializāciju un ieguldījumu starptautiskās vides stiprināšanā, tiek plānots izdot grāmatu latviešu un angļu valodā.

Drošas, kvalitatīvas un pieejamas izglītības veicināšana

2024. gadā Valsts prezidents turpinās pievērst īpašu uzmanību jautājumiem, kas skar drošas, pieejamas un kvalitatīvas mācības skolās.

Fiziskai un emocionālai drošībai skolā ir jābūt prioritātei, bez kuras nav iedomājams kvalitatīvs mācību process. 2024. gadā Valsts prezidents turpinās sarunas ar Saeimas un valdības pārstāvjiem par praktisko risinājumu ieviešanu, kas samazinātu drošības riskus skolās, samērīgi līdzsvarojot visu pušu tiesības un pienākumus.

Skolu tīkla pārkārtojumi būs aktuāls izglītības jomas darba kārtības jautājums arī 2024. gadā. Valsts prezidents iestāsies par to, ka šis jautājums ir jāskata kompleksi ar ceļu sakārtošanas un sabiedrisko pārvadājumu risinājumiem, iedziļinoties katra reģiona specifiskajā situācijā un paredzot īpašu atbalsta programmu un risinājumus pierobežas pašvaldībās.